

**ΤΟΜΕΑΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΥ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ & ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΩΝ
ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΣΕΒ**

Μαρίνα Σπυριδάκη
Διευθύντρια Τομέα
E: mspyridaki@sev.org.gr
T: +30 211 500 6187

Αθηνά Βουνάτσου
Senior Advisor
E: avounatsou@sev.org.gr
T: +30 211 500 6109

Αυγή Οικονομίδου
Associate Advisor
E: aoikonomidou@sev.org.gr
T: +30 211 500 6130

Γιάννης Λαϊνάς
Associate Advisor
E: ilainas@sev.org.gr
T: +30 211 500 6114

Σωτηρία Καλαντζή
Advisor
E: skalantzi@sev.org.gr
T: +30 211 500 6113

POTAMITISVEKRIS

ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ
E: info@potamitisvekris.com
T: +210 33 80 095, +30 210 33 80 000
N.Βάμβα 9, 10674, Αθήνα

Οι παρεμβάσεις του μήνα

Αγωγές αποζημίωσης για παραβάσεις των κανόνων του ελεύθερου ανταγωνισμού: Φόβος ή πρόκληση;

Ιωάννης Ε. Μπιμπλής
Διευθυντής Νομικής Υπηρεσίας Coral AE

σελ. [2](#)

Η ρήτρα αντικαταχρηστικότητας στις συγχωνεύσεις. Μια νέα νομοθετική πραγματικότητα

Ασπασία Μάλλiou
Εταίρος της Δικηγορικής Εταιρείας «Ποταμίτης- Βεκρής»

σελ. [9](#)

Νέες αλλαγές στην ηλεκτρονική υποβολή στο ΠΣ Εργάνη των υπερωριών και της υπερεργασίας

Ελένη Νόνα- Ιωάννου
Regional HR Manager Greece
CROWN Bevcan Europe & Middle East

σελ. [15](#)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

- 01. Επιχειρηματικό Περιβάλλον ..... σελ. [2](#)
- 02. Φορολογική νομοθεσία ..... σελ. [9](#)
- 03. Εργασιακές σχέσεις & εργατική νομοθεσία ..... σελ. [15](#)
- 04. Τα νέα από την ΕΕ ..... σελ. [19](#)
- 05. Προσεχώς ..... σελ. [24](#)

Το Μηνιαίο Δελτίο «Ρυθμιστικό Περιβάλλον & Επιχειρήσεις» συντάσσεται με την ευθύνη του **Τομέα Επιχειρηματικού Περιβάλλοντος & Ρυθμιστικών Πολιτικών του ΣΕΒ** και την επιστημονική υποστήριξη της **Δικηγορικής Εταιρείας «ΠΟΤΑΜΙΤΗΣ ΒΕΚΡΗΣ»**. Αποτελεί μια ακόμη υπηρεσία του ΣΕΒ στα μέλη του και περιλαμβάνει τρέχουσες νομοθετικές και ρυθμιστικές εξελίξεις τόσο στην Ελλάδα όσο και στην ΕΕ, διαβουλεύσεις, αποφάσεις ανεξάρτητων αρχών και φορέων καθώς και σημαντική νομολογία στα εργασιακά φορολογικά και ευρύτερα ζητήματα του επιχειρηματικού περιβάλλοντος για την περίοδο αναφοράς από την 15η ημέρα του παρελθόντος μήνα έως και την 15η ημέρα του τρέχοντος μήνα. Για οποιαδήποτε πληροφορία και διευκρίνιση μπορείτε να επικοινωνήσετε με τη συντακτική Ομάδα.

Τα άρθρα που φιλοξενούνται στο παρόν δελτίο αποτελούν προϊόν προσωπικής επεξεργασίας των συντακτών τους και ο ΣΕΒ δεν φέρει καμία ευθύνη για την ακρίβεια ή την πληρότητα των πληροφοριών ή απόψεων που περιλαμβάνουν.

Τα σημαντικά του μήνα

Θαλάσσιος Χωροταξικός Σχεδιασμός

Μετά από ενάμιση χρόνο καθυστέρησης θεσπίζεται πλαίσιο για το θαλάσσιο χωροταξικό σχεδιασμό. Ο ΣΕΒ ανέδειξε πρόσφατα σε ειδικό δελτίο ζητήματα όπως οι επικαλύψεις με το χερσαίο χωρικό σχεδιασμό και η εσφαλμένη αντιστοίχιση στο περιφερειακό επίπεδο σχεδιασμού. Αντίστοιχα θα τοποθετηθεί και κατά την ακρόαση φορέων στη Βουλή προκειμένου να τονίσει τα αδύναμα σημεία του νόμου.

Περισσότερα στη σελ. 5

Τροποποίηση του νόμου «περί Ανωνύμων Εταιρειών»

Σε δημόσια διαβούλευση τίθεται έως τις 31 Μαΐου 2018 σχέδιο νόμου για τις Α.Ε. που περιλαμβάνει μερική κατάργηση της κρατικής εποπτείας και δυνατότητα διορισμού μονομελούς διοικητικού οργάνου. Διατηρούνται περιθώρια βελτίωσης όπως η θέσπιση πιστοποιητικού «νόμιμης σύστασης και λειτουργίας» και η εναρμόνιση με τις φορολογικές διατάξεις περί μετασχηματισμών τα οποία ο ΣΕΒ τόνισε κατά το στάδιο της διαβούλευσης.

Περισσότερα στη σελ. 4

Επιβολή τέλους 2% σε ηλεκτρονικούς υπολογιστές, smart phones και tablets

Με τροπολογία επεκτάθηκε η επιβολή τέλους επί της αξίας όλων των ηλεκτρονικών υπολογιστών, smart phones, tablets και άλλων ηλεκτρονικών συσκευών υπέρ των δικαιούχων πνευματικών δικαιωμάτων. Ο ΣΕΒ με Δελτίο Τύπου εξέφρασε τη διαφωνία του και ζήτησε την απόσυρση της τροπολογίας.

Περισσότερα στη σελ. 14

01. ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Ιωάννης Ε. Μπιμπλής

Διευθυντής Νομικής Υπηρεσίας Coral AE

<https://www.linkedin.com/in/john-biblis-7061a311/>

«Αγωγές αποζημίωσης για παραβάσεις των κανόνων του ελεύθερου ανταγωνισμού: Φόβος ή πρόκληση;»

Με τον νόμο 4529/2018, που πρόσφατα ψηφίστηκε, δίνεται η δυνατότητα σε φυσικά και νομικά πρόσωπα που έχουν υποστεί βλάβη από παραβάσεις των κανόνων του ανταγωνισμού (π.χ καρτέλ) να ασκήσουν αγωγή για αποζημίωση. Ενσωματώνεται έτσι η Οδηγία 2014/104/ΕΕ και μεταφέρεται στην ΕΕ ένας θεσμός της αμερικανικής, κυρίως, έννομης τάξης, καθιερώνοντας ένα μικτό σύστημα επιβολής, όπου οι αγωγές αποζημίωσης (ιδιωτική επιβολή) λειτουργούν συμπληρωματικά των προστίμων των εθνικών αρχών ή και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (δημόσια επιβολή).

Ποια είναι τα «όπλα» με τα οποία εξοπλίζει τον ζημιωθέντα ο νόμος;

1^{ον} Ο ζημιωθείς θα πρέπει να διευκολυνθεί να βρει αποδεικτικά στοιχεία για να στοιχειοθετήσει την αξίωση του. Επειδή πολλά από τα αποδεικτικά στοιχεία βρίσκονται στην κατοχή του εναγόμενου ή τρίτου, το δικαστήριο μπορεί να διατάξει την προσκόμιση όσων είναι εύλογα και πρόσφορα. Εάν δεν προσκομιστούν ή έχουν καταστραφεί, τότε οι ισχυρισμοί του ενάγοντα θεωρούνται ομολογημένοι. Μπορεί επίσης να διατάξει την κοινοποίηση στοιχείων από το φάκελο της Επιτροπής Ανταγωνισμού, διασφαλίζοντας ότι δεν θίγουν υπέρμετρα τα δικαιώματα των εμπλεκόμενων μερών και η διαδικασία δεν οδηγεί σε αλίευση στοιχείων (fishing).

2^{ον} Ο ζημιωθείς θα πρέπει να διευκολυνθεί να λάβει αποζημίωση ακόμη και όταν είναι υπερβολικά δυσχερές ή αδύνατον να αποδείξει το ύψος της ζημιάς του. Ακόμη και όταν είναι αδύνατη ή εξαιρετικά δυσχερές η απόδειξη της εξέλιξης της τιμής, των όγκων πωλήσεων και των περιθωρίων κέρδους ενός προϊόντος χωρίς την αντανταγωνιστική συμπεριφορά, το δικαστήριο δύναται να προβαίνει σε πιθανολόγηση. Για να ενισχυθεί ακόμη περισσότερο η θέση του ζημιωθέντα εισάγεται μαχητό τεκμήριο ότι οι παραβάσεις από οριζόντιες συμπράξεις (καρτέλ) προκαλούν από μόνες τους ζημιά. Αντίστοιχο τεκμήριο δεν υιοθετείται για τις λοιπές παραβάσεις του δικαίου ανταγωνισμού (κάθετες συμπράξεις, κατάχρηση δεσπόζουσας θέσης).

3^{ον} Τα δικαστήρια δεσμεύονται από τελεσιδικές αποφάσεις της Επιτροπής Ανταγωνισμού και των εθνικών δικαστηρίων. Οι τελεσιδικές αποφάσεις της εθνικής ή της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Ανταγωνισμού και ελληνικών ή ενωσιακών δικαστηρίων επί προσφυγής κατά αποφάσεων των αρχών ανταγωνισμού δεσμεύουν τα ελληνικά δικαστήρια ως προς τη διαπίστωση της παράβασης.

Ποιος αποζημιώνεται και για ποιο ποσό;

Δικαιούχος της αποζημίωσης είναι κάθε πρόσωπο φυσικό ή νομικό που ζημιώθηκε ανεξάρτητα αν είναι άμεσος ή έμμεσος αγοραστής. Άμεσος αγοραστής είναι όποιος αγόρασε απευθείας από τον παραβάτη τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες (π.χ διανομέας ή μεταπωλητής), ενώ έμμεσος είναι όποιος αγόρασε από τον άμεσο (π.χ τελικός καταναλωτής). Η αποζημίωση περιλαμβάνει τη θετική ζημιά, τα διαφυγόντα κέρδη καθώς και την καταβολή τόκων, ώστε να αποκαθίσταται η κατάσταση στην οποία θα βρισκόταν ο ζημιωθείς αν δεν είχε τελεσθεί η παράβαση. Οι αγωγές είναι, είτε παρεπόμενες (follow-on actions) μετά τη έκδοση σχετικής απόφασης της εθνικής αρχής ανταγωνισμού, είτε αυτοτελείς (stand alone claims) και θα εκδικάζονται από ειδικό τμήμα του Πρωτοδικείου και Εφετείου Αθηνών. Ο νόμος προβλέπει ως μέσο άμυνας του εναγομένου ότι μπορεί να προβάλλει την ένσταση της μετακύλισης, δηλαδή να αποδείξει ότι ο ενάγων δεν υπέστη ζημιά ή ότι αυτή είναι μικρότερης έκτασης, επειδή η επιβάρυνση μετακυλίστηκε εν όλω ή εν μέρει στους πελάτες του. Οι αξιώσεις παραγράφονται σε πέντε χρόνια από τότε που ο ζημιωθείς έμαθε ή μπορεί ευλόγως να αναμένεται ότι γνώριζε τη παράβαση, τη ζημιά και την ταυτότητα του παραβάτη.

Τι σημαίνει τελικά η εξέλιξη αυτή για την αγορά και τι πρέπει να κάνουν οι ελληνικές επιχειρήσεις;

Όπως κάθε νέα νομοθεσία, μένει να δούμε στην πράξη πώς θα εφαρμοστεί. Όμως **οι επιχειρήσεις πρέπει να αντιμετωπίσουν τη νέα νομοθεσία ως πρόκληση και χωρίς φόβο.** Θα πρέπει να βρίσκονται σε εγρήγορη και να εκπαιδεύσουν το προσωπικό τους ώστε να αναγνωρίζει τους κινδύνους. Ωστόσο η συμμόρφωση με τους κανόνες του ανταγωνισμού δεν εξαντλείται σε ένα πρόγραμμα συμμόρφωσης, όπως νομίζουν οι περισσότεροι, αλλά απαιτεί πολυετή και συντονισμένη προσπάθεια διαμόρφωσης βαθύτερης εταιρικής κουλτούρας από τη διοίκηση ως τον τελευταίο εργαζόμενο.

Ανοιχτές και Ολοκληρωμένες Διαβουλεύσεις

Ηλεκτρική ενέργεια: Διαζωνική κατανομή της δυναμικότητας και διαχείριση της συμφόρησης στην αγορά

Η ΡΑΕ υποβάλλει σε δημόσια διαβούλευση έως την **Πέμπτη 31 Μαΐου 2018** την κοινή πρόταση των Διαχειριστών Συστημάτων Μεταφοράς της περιφέρειας υπολογισμού δυναμικότητας Νοτιοανατολικής Ευρώπης **σχετικά με τη μεθοδολογία για τη συντονισμένη αναδιανομή και αντίρροπη συναλλαγή.**

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#)

Ηλεκτρική ενέργεια: Ενιαία ευρωπαϊκή αγορά ηλεκτρικής ενέργειας

Η ΡΑΕ θέτει σε δημόσια διαβούλευση έως την **Πέμπτη 31 Μαΐου 2018** τις κοινές προτάσεις των Διαχειριστών Συστημάτων Μεταφοράς της περιφέρειας υπολογισμού δυναμικότητας **Ελλάδας – Ιταλίας** σχετικά με **τη μεθοδολογία για τη συντονισμένη αναδιανομή και αντίρροπη συναλλαγή, καθώς και για τη μεθοδολογία επιμερισμού του κόστους αναδιανομής και αντίρροπης συναλλαγής.**

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#)

Τοπική αυτοδιοίκηση: Κλεισθένης Ι

Ολοκληρώθηκε η δημόσια διαβούλευση του Υπουργείου Εσωτερικών επί του σχεδίου νόμου **για τον εκσυγχρονισμό της λειτουργίας των οργανισμών της τοπικής αυτοδιοίκησης** (Πρόγραμμα «ΚΛΕΙΣΘΕΝΗΣ Ι»). Μεταξύ άλλων, η εν λόγω μεταρρύθμιση στοχεύει και στη βελτίωση της οικονομικής και αναπτυξιακής λειτουργίας των ΟΤΑ.

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#)

Ηλεκτρική ενέργεια: Ευρωπαϊκή πλατφόρμα για την ανταλλαγή ενέργειας εξισορρόπησης

Η ΡΑΕ ανακοινώνει τη δημόσια διαβούλευση του ENTSO-E με προθεσμία έως τις **29 Ιουνίου 2018** της κοινής πρότασης των Διαχειριστών Συστήματος Μεταφοράς σχετικά με **την υλοποίηση της ευρωπαϊκής πλατφόρμας για την ανταλλαγή ενέργειας εξισορρόπησης από εφεδρείες αποκατάστασης συχνότητας με αυτόματη ενεργοποίηση (aFRR).**

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#)

Ενέργεια

Η ΡΑΕ θέτει σε δημόσια διαβούλευση έως την **Παρασκευή 8 Ιουνίου 2018** την κοινή πρόταση τροποποίησης των Διαχειριστών Συστήματος Μεταφοράς για τον **καθορισμό των κατευθυντήριων γραμμών για την κατανομή της δυναμικότητας και τη διαχείριση της συμφόρησης όσον αφορά στον προσδιορισμό των περιφερειών υπολογισμού δυναμικότητας**, όπως αυτή κατατέθηκε τόσο στην ίδια την Αρχή, όσο και στον ΑΔΜΗΕ.

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#)

Φυσικό Αέριο

Ολοκληρώθηκε η δημόσια διαβούλευση της ΡΑΕ για το νέο πλαίσιο αναφορικά με την **ανάπτυξη του δικτύου διανομής και τροφοδοσίας συμπιεσμένου/υγροποιημένου φυσικού αερίου σε απομακρυσμένες από το Εθνικό Σύστημα Φυσικού Αερίου περιοχές.** Επιπλέον, το υποβληθέν στη διαβούλευση σχέδιο αναφέρεται και στη δυνατότητα του διαχειριστή να αναπτύξει **εικονικό αγωγό CNG.**

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#)

Domain names: σχέδιο τροποποίησης του Κανονισμού που αφορά τα ονόματα χώρου με κατάληξη .gr ή .ελ

Ολοκληρώθηκε η δημόσια διαβούλευση της Εθνικής Επιτροπής Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων επί του σχεδίου της τροποποιητικής πρότασης του **Κανονισμού Διαχείρισης και Εκχώρησης Ονομάτων Χώρου (Domain Names) με κατάληξη .gr ή .ελ**.

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#)

Τηλεπικοινωνίες: εισαγωγής της τεχνολογίας VDSL vectoring στο δίκτυο πρόσβασης

Η Εθνική Επιτροπή Τηλεπικοινωνιών και ταχυδρομείων καλεί στο πλαίσιο της πρώτης ετήσιας ανάθεσης τους ενδιαφερόμενους παρόχους ηλεκτρονικών επικοινωνιών να υποβάλουν **έως τις 21 Μαΐου 2018 αίτημα ανάθεσης περιοχών για ανάπτυξη αρχιτεκτονικών/ τεχνολογιών δικτύων πρόσβασης νέας γενιάς VDSL**. Οι σχετικές με τη διαδικασία και τα απαραίτητα δικαιολογητικά λεπτομέρειες βρίσκονται στο Παράρτημα 3, Ενότητα Α της ΑΠ ΕΕΤΤ 792/07/22.12.2016 (ΦΕΚ 4505/Β/30.12.2016), ενώ η Επιτροπή υπογραμμίζει στην ανακοίνωσή της πως υπό προϋποθέσεις δεν είναι αναγκαία η εκ νέου υποβολή συνοδευτικών της αίτησης εγγράφων τα οποία υποβλήθηκαν στο πλαίσιο της Α', Β' ή Γ Φάσης της πρώτης ανάθεσης.

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#)

Ευφυή Συστήματα Μεταφορών

Η Εθνική Επιτροπή Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων θέτει σε δημόσια διαβούλευση **έως τις 11 Ιουνίου 2018** το σχέδιο τροποποίησης του **Κανονισμού Όρων Χρήσης Μεμονωμένων Ραδιοσυχνοτήτων ή Ζωνών Ραδιοσυχνοτήτων αναφορικά με την Τροποποίηση του Κανονιστικού Πλαισίου για τα Ευφυή Συστήματα Μεταφορών**. Όλοι οι χρήστες του φάσματος ραδιοσυχνοτήτων και οι λοιποί ενδιαφερόμενοι καλούνται να υποβάλλουν επωνύμως τις απόψεις τους είτε ηλεκτρονικά στην ηλεκτρονική διεύθυνση its@eett.gr, είτε έντυπα με ταχυδρομική αποστολή στη Επιτροπή. Το κείμενο του σχεδίου είναι διαθέσιμο στον σύνδεσμο που ακολουθεί.

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#)

Ηλεκτρονικές Δημόσιες Συμβάσεις

Ολοκληρώθηκε η δημόσια διαβούλευση της Ενιαίας Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων επί των όρων των υπό έκδοση προτύπων τευχών διακήρυξης ανοικτής διαδικασίας για τη **σύναψη ηλεκτρονικών δημοσίων συμβάσεων έργων με αξιολόγηση μελέτης** κατ' εφαρμογή του αρ. 50 του ν. 4412/2016.

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#)

Τροποποίηση του νόμου περί Αωνύμων Εταιρειών

Σε διαβούλευση τέθηκε την Παρασκευή 18 Μαΐου 2018 σχέδιο νόμου του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης με τίτλο «**Περί Αωνύμων Εταιρειών**» με δυνατότητα υποβολής σχολίων **έως την Πέμπτη 31 Μαΐου 2018**. Το σχέδιο προβαίνει, μεταξύ άλλων, σε **κατάργηση i) μερικώς, της κρατικής εποπτείας (ελέγχου νομιμότητας) για ορισμένες εταιρικές πράξεις, ii) των αωνύμων μετοχών από 1.1.2020, iii) της υποχρέωσης υποβολής πρακτικών γ.ς και δ.ς. που δεν έχουν ιδιαίτερη χρησιμότητα ενώ προβλέπει και τη δυνατότητα διορισμού μονομελούς διοικητικού οργάνου**. Ο ΣΕΒ τοποθετήθηκε κατά την διαβούλευση φορέων που προηγήθηκε, αναγνωρίζοντας την ανάγκη απλούστευσης του πλαισίου λειτουργίας των Α.Ε αλλά και επισημαίνοντας **αδυναμίες** του υφιστάμενου πλαισίου όπως η **έλλειψη πρόβλεψης υποχρεωτικού περιεχομένου ψηφιακά υπογεγραμμένου πιστοποιητικού σύστασης και «νόμιμης σύστασης και λειτουργίας»** (κατά τα πρότυπα του "good standing" ή του "company's extract") στην ελληνική και αγγλική γλώσσα, η **ανακολουθία των διατάξεων του εταιρικού δικαίου σε σχέση με τις διατάξεις περί εταιρικών μετασχηματισμών κ.ά**, ενώ θα συμμετάσχει και στην ακρόαση φορέων στη Βουλή.

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#)

Πρόσφατες Νομοθετικές εξελίξεις

Ε.Π.Ε.: Τροποποίηση του ν.3190/1955

Το Υπουργείο Οικονομίας και Ανάπτυξης κατέθεσε σχέδιο νόμου για την τροποποίηση του νόμου περί Ε.Π.Ε. Το σχέδιο κινείται μεν στη σωστή κατεύθυνση καθώς **περιλαμβάνει οργανωτικές και λειτουργικές απλουστεύσεις**, ωστόσο, όπως τόνισε ο ΣΕΒ στη δημόσια διαβούλευση, **διατηρεί αδύναμα σημεία όπως το καθεστώς ατιμωρησίας για μη δημοσίευση ισολογισμών**. Ο ΣΕΒ θα επιμείνει στην ανάδειξη των θεμάτων που χρήζουν αντιμετώπισης μέσω της συμμετοχής του στη διαδικασία ακρόασης φορέων στη Βουλή.

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#)

Θαλάσσιος Χωροταξικός Σχεδιασμός

Με καθυστέρηση ενός και πλέον έτους κατατέθηκε από το αρμόδιο Υπουργείο σχέδιο νόμου για το **θαλάσσιο χωροταξικό σχεδιασμό**. Το νομοσχέδιο παρουσιάζει αδυναμίες λόγω των **επικαλύψεων με το χερσαίο χωρικό σχεδιασμό** αλλά και της **αντιστοίχισης των θαλάσσιων χωροταξικών σχεδίων στο περιφερειακό επίπεδο σχεδιασμού**. Ο ΣΕΒ είχε αναδείξει σε πρόσφατο ειδικό δελτίο τα εν λόγω ζητήματα, ενώ θα συμμετάσχει και στη διαδικασία ακρόασης φορέων στη Βουλή.

Για το σχέδιο νόμου πιάστε [εδώ](#) και για το special report του ΣΕΒ πιάστε [εδώ](#)

Ενέργεια: πρόσκληση για συμμετοχή στην κατανομή αυτούσιου βιοντίζελ

Ολοκληρώθηκε την **08.05.2018** η προθεσμία συμμετοχής στην **κατανομή ποσότητας 133.000 χιλιολίτρων αυτούσιου βιοντίζελ για το έτος 2018** η οποία απευθύνθηκε με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας **στα νομικά πρόσωπα που έχουν λάβει σχετική αδειοδότηση**.

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#)

Ενέργεια: άνοιγμα της αγοράς ηλεκτρισμού

Με το ν.4533/2018 για την **πρόσβαση στο λιγνίτη και το περαιτέρω άνοιγμα της χονδρεμπορικής αγοράς ηλεκτρισμού** επιχειρείται συμμόρφωση με τις της **Ευρωπαϊκής Επιτροπής και του Γενικού Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης για μονοπωλιακή πρόσβαση της ΔΕΗ Α.Ε. στον λιγνίτη**. Πιο συγκεκριμένα, αποφασίστηκε η απόσχιση και εισφορά δύο λιγνιτικών κλάδων της ΔΕΗ Α.Ε. σε δύο νέες εταιρίες τις οποίες θα αποκτήσουν τα νομικά πρόσωπα που θα αναδειχθούν ως προτιμητέοι επενδυτές κατόπιν της διεξαγωγής σχετικού διαγωνισμού που θα προκηρυχθεί μέσω ανοικτής, διεθνούς, **δημόσιας πρόσκλησης από τη ΔΕΗ Α.Ε. έως την 31η Μαΐου 2018**.

Για το νόμο πιάστε [εδώ](#) και για το δελτίο τύπου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής πιάστε [εδώ](#)

Φαρμακευτική δαπάνη: μείωση τιμής φαρμακευτικών ιδιοσκευασμάτων

Με υπουργική απόφαση εκδόθηκε **συμπληρωματικό δελτίο τιμών φαρμάκων ανθρώπινης χρήσης** μετά την κατάθεση αιτήματος για μείωση των ανώτατων τιμών πώλησης. Το νέο δελτίο τιμών θα ισχύσει για τους ΚΑΚ, τα Νοσοκομεία και τις Ιδιωτικές Κλινικές από 27.04.2018, για τις φαρμακαποθήκες και τους συνεταιρισμούς από 10.05.2018 και για τα φαρμακεία από 15.05.2018.

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#)

Πρατήρια καυσίμων

Τροποποιείται η διαδικασία χορήγησης αδειών ίδρυσης και λειτουργίας πρατηρίων υγρών καυσίμων και πρατηρίων υγραερίου ή μικτών πρατηρίων.

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#)

Θαλάσσιες μεταφορές: καθορισμός ανώτατων τιμών

Με απόφαση του Υπουργού Ναυτιλίας και Αιγαίου τροποποιήθηκαν εκ νέου οι **ανώτατες επιτρεπόμενες τιμές καθαρών ναύλων οικονομικής ή ενιαίας θέσης επιβατών, οχημάτων και εμπορευμάτων, πλην ταχυδρομικών αποστολών, πλοίων ακτοπλοΐας κατά σύνδεση και κατά κατηγορία πλοίου.**

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#)

Προϊόντα καύσης αέριων καυσίμων

Με υπουργική απόφαση **καθορίστηκαν τα απαραίτητα για την εφαρμογή του Ευρωπαϊκού Κανονισμού 2016/426 σχετικά με τις συσκευές με καύση αέριων καυσίμων**, η επιβλέπουσα αρχή και τα επιβαλλόμενα χρηματικά πρόστιμα ανά κατηγορίες. Επιπλέον, ειδική αναφορά γίνεται και στα θεσπιζόμενα πρόσθετα διοικητικά μέτρα, ήτοι τη σύσταση για διορθωτικές ενέργειες, την προσωρινή δέσμευση και την απαγόρευση κυκλοφορίας και διαθεσιμότητας.

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#)

Πυροπροστασία: α. κτιρίων β. εμπορικών αποθηκών

α) Δημοσιεύτηκε ο **Κανονισμός Πυροπροστασίας Κτιρίων** που προβλέπει τις απαιτήσεις και τα μέτρα που πρέπει να λαμβάνονται στις κτιριακές εγκαταστάσεις, μεταξύ άλλων, **κτιρίων ή τμημάτων κτιρίων που χρησιμοποιούνται ως γραφεία, ως αποθήκες, ως χώροι στάθμευσης αυτοκινήτων** κά, που **ανεγείρονται μετά την έναρξη ισχύος του, καθώς και ανεξάρτητων λειτουργικά προσθηκών σε υφιστάμενα κτίρια.**

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#)

β) Εγκρίθηκε η Διάταξη για τα **ελάχιστα μέτρα και μέσα πρόληψης και αποτροπής εκδήλωσης και εξάπλωσης πυρκαγιών και ατυχημάτων, καθώς και για τη διάσωση ατόμων και υλικών αγαθών που βρίσκονται μέσα σε αποθήκες εμπορικού χαρακτήρα.**

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#)

Δεξαμενές αιθυλικής αλκοόλης και ποτά με αλκοόλη

Δημοσιεύθηκε απόφαση του Υφυπουργού Οικονομικών σχετικά με τις **τυποποιημένες διαδικασίες λειτουργίας και τους όρους και διατυπώσεις** για τις εργασίες **ελέγχου και ογκομέτρησης** καθώς και την αναγνώριση και έγκριση χρήσης των **δεξαμενών** παντός είδους με σταθερή ή πλωτή οροφή, στις οποίες αποθηκεύονται ή γενικά τοποθετούνται **αιθυλική αλκοόλη και ποτά με αλκοόλη υποκειμένα σε Ειδικό Φόρο Κατανάλωσης (Ε.Φ.Κ.) και γενικά σε κάθε είδους δασμοφορολογικές επιβαρύνσεις.**

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#)

Έλεγχος και προστασία Δομημένου Περιβάλλοντος

Δημοσιεύθηκε απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας σχετικά με την **απαίτηση μελέτης στατικής επάρκειας, τις προϋποθέσεις και το περιεχόμενο αυτής** για κάθε κατασκευή που ανήκει σε μία από τις ακόλουθες περιπτώσεις α) κάθε στατικά ανεξάρτητη κατασκευή που είναι εξ' ολοκλήρου αυθαίρετη, β) κάθε αυθαίρετη κατασκευή που έχει υπαχθεί στο ν. 4178/2013 γ) κάθε αυθαίρετη προσθήκη ή τροποποίηση ή αλλαγή χρήσης που έχει εφαρμοστεί σε κτίρια κατηγορίας σπουδαιότητας Σ2, Σ3 και Σ4, σύμφωνα με τον Ελληνικό Αντισεισμικό Κανονισμό.

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#)

Αποφάσεις Ανεξάρτητων Αρχών & Οργάνων

Ενέργεια: Τροποποίηση Κώδικα Διαχείρισης Δικτύου Διανομής

Τροποποιείται ο Κώδικας Διαχείρισης Δικτύου Διανομής Φυσικού Αερίου ως προς την υιοθέτηση ηλεκτρονικού συστήματος ανταλλαγής πληροφοριών ως κύριο μέσο επικοινωνίας του διαχειριστή με τους χρήστες διανομής και ως προς τα θέματα κλοπών φυσικού αερίου.

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#)

Ηλεκτρική ενέργεια: διαδικασίες επαναφοράς (fallback procedures)

Η ΡΑΕ ενέκρινε την πρόταση των Διαχειριστών Συστημάτων Μεταφοράς της περιφέρειας υπολογισμού δυναμικότητας Νοτιοανατολικής Ευρώπης, για τον καθορισμό διαδικασιών επαναφοράς (fallback procedures), της γραμμής διασύνδεσης Ρουμανίας-Βουλγαρίας και Βουλγαρίας-Ελλάδας (BG-GR) σχετικά με τις κατευθυντήριες γραμμές για την κατανομή της δυναμικότητας και τη διαχείριση της συμφόρησης σε περίπτωση που η διαδικασία ενιαίας σύζευξης αγοράς επόμενης ημέρας δεν τελεσφορεί πλήρως ή μερικώς.

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#)

Τηλεπικοινωνίες: παροχή πληροφοριών στην ΕΕΤΤ

Οι φορείς παροχής ταχυδρομικών υπηρεσιών οφείλουν να παρέχουν μέσω ερωτηματολογίων στην ΕΕΤΤ, κατόπιν αιτήματος αυτής, κάθε στοιχείο που απαιτείται για τη διενέργεια ελέγχου συμμόρφωσης με τις ισχύουσες διατάξεις, την εκτέλεση των αποφάσεών της, αλλά και για σαφώς καθορισμένους στατιστικούς σκοπούς.

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#)

Ηλεκτρική ενέργεια: διαγωνισμοί για φωτοβολταϊκές εγκαταστάσεις

Δημοσιεύτηκαν οι λεπτομέρειες διενέργειας τριών ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών για σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές. Δικαίωμα συμμετοχής έχουν φυσικά ή νομικά πρόσωπα, τα οποία κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης κατέχουν σταθμό παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από φωτοβολταϊκά με εγκατεστημένη ηλεκτρική ισχύ μικρότερη ή ίση του ενός MW και διαθέτουν σύμβαση σύνδεσης σε ισχύ ή οριστική προσφορά σύνδεσης σε ισχύ. Επιπλέον, δύνανται να συμμετάσχουν και φυσικά ή νομικά πρόσωπα που είναι κάτοχοι φωτοβολταϊκών σταθμών που έχουν ενταχθεί στη διαδικασία ταχείας αδειοδότησης ή στις διαδικασίες στρατηγικών επενδύσεων (βλ. και εξαιρέσεις).

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#)

Ηλεκτρική ενέργεια: περιφερειακό κόστος της ενδοημερήσιας σύζευξης στα Ιταλικά σύνορα

Η ΡΑΕ ενέκρινε την πρόταση των Ορισθέντων Διαχειριστών Αγοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας και των Διαχειριστών Συστημάτων Μεταφοράς των χωρών της Ιταλίας, Σλοβενίας, Αυστρίας, Γαλλίας, Ελλάδας και Ελβετίας, όσον αφορά το περιφερειακό κόστος της ενδοημερήσιας σύζευξης στα Ιταλικά σύνορα. Πιο συγκεκριμένα, το κόστος για την παροχή υπηρεσιών υπεύθυνου έργου θα βαρύνει όλα τα μέρη, ενώ οι δαπάνες που θα προκύπτουν για πιθανά αιτήματα αλλαγών αναφορικά με την ανάπτυξη των υπολογιστικών συστημάτων θα επιμεριστούν σύμφωνα με την κλειδα επιμερισμού που η Συντονιστική Επιτροπή θα αποφασίζει κατά διαστήματα και κατά περίπτωση και θα υπόκειται στην έγκριση των Εθνικών Ρυθμιστικών Αρχών.

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#)

Ενιαία ευρωπαϊκή αγορά ηλεκτρικής ενέργειας: κανόνες ορισμού φυσικών δικαιωμάτων μεταφοράς

Η ΡΑΕ τροποποίησε την κοινή πρόταση των Διαχειριστών Συστημάτων Μεταφοράς της ζώνης προσφοράς «Ιταλία BRNN – Ελλάδα» για τους **κανόνες ορισμού φυσικών δικαιωμάτων μεταφοράς**. Μεταξύ άλλων, η αποφασισθείσα τροποποίηση αφορά τις έννοιες ορισμένων όρων της πρότασης, καθώς και άλλα διαδικαστικά για την εφαρμογή της ζητήματα.

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#)

Ηλεκτρική ενέργεια: μελλοντική κατανομή δυναμικότητας

Η ΡΑΕ ενέκρινε την πρόταση των Διαχειριστών Συστημάτων Μεταφοράς της Περιφέρειας Υπολογισμού Δυναμικότητας Νοτιοανατολικής Ευρώπης (SEE CCR) για τον **σχεδιασμό των μακροπρόθεσμων δικαιωμάτων μεταφοράς που θα εκδοθούν σε κάθε σύνορο ζώνης προσφοράς εντός της ανωτέρω περιφέρειας υπολογισμού δυναμικότητας**. Η εν λόγω πρόταση σχεδιασμού μακροπρόθεσμων δικαιωμάτων μεταφοράς αφορά τα μακροπρόθεσμα δικαιώματα μεταφοράς στο σύνορο **Ελλάδας-Βουλγαρίας και Βουλγαρίας-Ρουμανίας**.

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#)

Ηλεκτρική ενέργεια: Προσωρινή αποζημίωση σταθμών παραγωγής από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α

Η ΡΑΕ αποφάσισε, μεταξύ άλλων, την παροχή προσωρινής αποζημίωσης στους κατόχους των εν λειτουργία σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. με Σ.Ε.Δ.Π. για την ενέργεια που παρήγαγαν οι σταθμοί τους και απορροφήθηκε από το Διασυνδεδεμένο Δίκτυο ή/και το Διασυνδεδεμένο Σύστημα κατά το χρονικό διάστημα από την ημερομηνία ενεργοποίησης της σύνδεσης τους και μέχρι την ολοκλήρωση του κανονιστικού πλαισίου για τη συμμετοχή των εν λόγω σταθμών στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας.

Για περισσότερες λεπτομέρειες απευθυνθείτε στη συντακτική ομάδα.

Προσωπικά Δεδομένα: Πρόσβαση σε αρχεία νοσηλευτικών ιδρυμάτων από ερευνητές

Η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα εξέδωσε την με αριθμό 24 / 2018 απόφαση, με την οποία προστίθεται όρος στις άδειες που έχει εκδώσει η Αρχή στους **υπεύθυνους επεξεργασίας-νοσηλευτικά ιδρύματα για τον σκοπό της παροχής των υπηρεσιών υγείας**, σύμφωνα με τον οποίο επιτρέπεται η επεξεργασία των δεδομένων υγείας ασθενών εκ μέρους του προσωπικού του νοσηλευτικού ιδρύματος και μεμονωμένων ερευνητών για το σκοπό της διεξαγωγής ερευνητικών μελετών υπό συγκεκριμένες προϋποθέσεις.

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#)

Τηλεπικοινωνίες: Χορήγηση Δικαιωμάτων Χρήσης Ραδιοσυχνοτήτων

Δημοσιεύτηκε απόφαση της **Εθνικής Επιτροπής Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων**, με την οποία τροποποιείται η με αριθμό 676/30/20-12-2012 παλαιότερη απόφασή της για τον κανονισμό χρήσης και χορήγησης δικαιωμάτων χρήσης ραδιοσυχνοτήτων. Ειδικότερα, προστέθηκε στο άρθρο 7 νέα παράγραφος που προβλέπει τη **χορήγηση προσωρινών δικαιωμάτων χρήσης ραδιοσυχνοτήτων για σκοπούς δοκιμαστικής λειτουργίας σε παρόχους δημοσίων δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών και σε κατασκευαστές ραδιοεξοπλισμού**.

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#)

02. ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

Ασπασία Μάλλιου

Δικηγόρος ΜΔΕ, Οικονομολόγος

Εταίρος της Δικηγορικής Εταιρείας «Ποταμίτης- Βεκρής» και εκδότης του «Δελτίου Φορολογικής Νομοθεσίας»

<https://www.linkedin.com/in/aspasia-malliou-15298442/>

«Η ρήτρα αντικαταχρηστικότητας στις συγχωνεύσεις. Μια νέα νομοθετική πραγματικότητα»

Κατά τα τελευταία χρόνια, στο διεθνές επίπεδο (ΟΟΣΑ, ΕΕ) αναπτύσσεται **έντονη δράση για τον περιορισμό μεθόδων καταχρηστικής φοροαποφυγής**. Ως τέτοια, εννοιοδοτείται το σχήμα με **μοναδικό ή κύριο σκοπό την άντληση φορολογικού πλεονεκτήματος**. Σε επίπεδο ΕΕ, η προσπάθεια αυτή αναπτύσσεται τόσο για την έμμεση όσο και για την άμεση φορολογία. Αφού, η χρησιμοποίηση των θεμελιωδών κοινοτικών ελευθεριών κίνησης και εγκατάστασης με μοναδικό σκοπό την καταχρηστική φοροαποφυγή τελικά στρεβλώνει τον επιδιωκόμενο υγιή ανταγωνισμό.

Ο περιορισμός των τεχνητών μεθοδεύσεων απασχολεί το Δικαστήριο Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΔΕΕ) εδώ και αρκετές δεκαετίες, με την αρχική νομολογία του να εκκινεί τη δεκαετία 1980. **Το ΔΕΕ ορίζει ως τεχνητή μεθοδευση, κάθε διευθέτηση που στερείται οικονομικής και εμπορικής ουσίας, αν αυτή σκοπεί (υποκειμενικό κριτήριο) και κατ' αποτέλεσμα (αντικειμενικό κριτήριο) οδηγεί σε φορολογικό πλεονέκτημα, συγκρινόμενο με αυτό που θα είχε προκύψει χωρίς τη διευθέτηση**. Προς αποτροπή καθαρά επίπλαστων μεθοδεύσεων είναι κατά το ΔΕΕ και υπό προϋποθέσεις, ανεκτή στην εσωτερική νομοθεσία των κρατών μελών γενική ρήτρα αποφυγής καταχρηστικών μεθοδεύσεων. Στην εσωτερική νομοθεσία, τέτοια γενική ρήτρα συνιστά πλέον το άρθρο 38 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (Ν.4174/2013), με ισχύ από 1.1.2014.

Πέραν της γενικής προσπάθειας περιορισμού των τεχνητών μεθοδεύσεων, στη νομοθεσία της ΕΕ για την εναρμόνιση πράξεων αναδιάρθρωσης επιχειρήσεων, οι Οδηγίες 90/434/ΕΟΚ, 2005/19/ΕΚ, 2009/133/ΕΚ περιλαμβάνουν **ειδική (προαιρετική για τα κράτη – μέλη) ρήτρα αποφυγής τεχνητών μεθοδεύσεων στο πεδίο των διασυνοριακών μετασχηματισμών**. Τη ρήτρα αυτή υιοθέτησε ο Έλληνας νομοθέτης στην εσωτερική νομοθεσία διασυνοριακών συγχωνεύσεων (Ν.3517/2006).

Επιπλέον της ρήτρας αυτής για τις διασυνοριακές συγχωνεύσεις, ήδη με το άρθρο 56 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (ΚΦΕ/ Ν.4172/2013, ισχύς από 1.1.2014), ο νομοθέτης ένταξε στις φορολογικές ρυθμίσεις μετατροπών και συγχωνεύσεων ελληνικών επιχειρήσεων **ειδική ρήτρα αντικαταχρηστικότητας**. Ρήτρα που λειτουργεί παράλληλα με τη γενική του άρθρου 38 Ν.4174/2013. Η ειδική ρήτρα άρθρου 56 ΚΦΕ προβλέπει τη μη εφαρμογή των φορολογικών ευεργετημάτων κατά τον μετασχηματισμό και τη συγχώνευση, αν αποδειχθεί ότι **μοναδικός ή κύριος σκοπός είναι η καταχρηστική φοροαποφυγή**. Πιθανό τεκμήριο της τελευταίας συνιστά η έλλειψη οικονομικά θεμιτών λόγων, όπως η αναδιάρθρωση ή/ και η ορθολογικότερη οργάνωση των εμπλεκόμενων επιχειρήσεων.

Περαιτέρω ερμηνευτική εξειδίκευση των ρητρών αντικαταχρηστικότητας στους μετασχηματισμούς δεν υφίσταται μέχρι σήμερα στο εσωτερικό της χώρας. Κατά συνέπεια, τα μόνα ασφαλή ερμηνευτικά κριτήρια είναι δυνατόν να αντληθούν από τη νομολογία του ΔΕΕ. Κατά το Δικαστήριο, οι ρήτρες αντικαταχρηστικότητας πρέπει να ερμηνεύονται στενά. Ο διοικητικός και δικαστικός έλεγχος δεν είναι ανεκτό να γίνεται με την επίκληση γενικών και αφηρημένων κριτηρίων αλλά μόνο με την εξέταση των συντρεχόντων σε κάθε περίπτωση πραγματικών περιστατικών (C-28/95). **Γενικοί νομοθετικοί χαρακτηρισμοί πράξεων συγχωνεύσεων ως καταχρηστικές δεν είναι ανεκτοί, ενώ το βάρος απόδειξης της καταχρηστικότητας φέρει η φορολογική αρχή (C-352/2008)**. Κάθε επιχειρηματική επιλογή δεν αποκλείεται να περιλαμβάνει και φορολογικές σταθμίσεις. Όμως, **η έλλειψη βασικών οικονομικών λόγων όπως η δομική μεταβολή, η ορθολογικότερη οργάνωση, η ουσιώδης μείωση λειτουργικών εξόδων πιθανόν να δημιουργεί τεκμήριο καταχρηστικότητας (C-321/2005)**.

Εντέλλει, **καταχρηστική επιλογή συνιστά μόνο αυτή κατά την οποία υπερέχουν οι φορολογικοί στόχοι σε σχέση με τους υπόλοιπους**. Η υπεροχή δύναται να υπολογίζεται με σύγκριση των οικονομικών αποτελεσμάτων της μετατροπής, σε σχέση με τα φορολογικά της πλεονεκτήματα (C-126/2010).

Πρόσφατες Νομοθετικές εξελίξεις

Υποχρέωση άρνησης διενέργειας ελέγχου από τους ορκωτούς ελεγκτές - λογιστές

Με την με αριθμό ΠΟΛ. 1067/2018 απόφαση της ΑΑΔΕ ορίζεται μεταξύ άλλων ότι, από την 1.1.2017 και έπειτα, οι ορκωτοί ελεγκτές- λογιστές και οι ελεγκτικές εταιρείες υποχρεούνται να μην διενεργούν έλεγχο για τη διακρίβωση της εφαρμογής των φορολογικών διατάξεων σε επιχειρήσεις στις οποίες οι ίδιοι παρέχουν συμβουλευτικές υπηρεσίες φορολογικού περιεχομένου.

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#)

Φορολογία Εισοδήματος Φυσικών Προσώπων: Δηλώσεις φορολογικού έτους 2017

Με απόφαση της ΑΑΔΕ καθορίζεται: α) η υποχρέωση των φορολογούμενων ή των εξουσιοδοτημένων λογιστών τους προς υποβολή ηλεκτρονικής δήλωσης φορολογίας εισοδήματος φυσικών προσώπων β) ο τύπος και το περιεχόμενο της εν λόγω δήλωσης από τα υπόχρεα σε δήλωση φυσικά πρόσωπα, καθώς και γ) η διαδικασία εκκαθάρισης εκ μέρους της Φορολογικής αρχής των δηλώσεων φυσικών προσώπων που υποβλήθηκαν ηλεκτρονικά και η διαδικασία καταβολής του φόρου εισοδήματος.

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#)

Φορολογία Εισοδήματος Νομικών Προσώπων: Οδηγίες συμπλήρωσης του εντύπου

Με εγκύκλιο της ΑΑΔΕ παρέχονται οδηγίες για τη συμπλήρωση των κωδικών και των πινάκων του εντύπου φορολογίας εισοδήματος νομικών προσώπων για το φορολογικό έτος 2017 από τα υπόχρεα σε δήλωση νομικά πρόσωπα και τις νομικές οντότητες που συντάσσουν οικονομικές καταστάσεις είτε με βάση τα ΕΛΠ είτε με βάση τα ΔΛΠ και παρέχονται οδηγίες για την εκκαθάριση του φόρου εισοδήματος νομικών προσώπων/ οντοτήτων.

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#)

Έντυπο Ε3 και Κατάσταση Φορολογικής Αναμόρφωσης: Οδηγίες συμπλήρωσης

Με εγκύκλιο της ΑΑΔΕ παρέχονται οδηγίες για τη συμπλήρωση του εντύπου Ε3 και της Κατάστασης Φορολογικής Αναμόρφωσης για το φορολογικό έτος 2017 από τα υπόχρεα νομικά πρόσωπα/ νομικές οντότητες και τις ατομικές επιχειρήσεις, ανεξάρτητα από την κατηγορία των τηρούμενων βιβλίων ή του τρόπου σύνταξης των οικονομικών καταστάσεών τους.

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#)

Ανταλλαγή Εκθέσεων ανά χώρα: Διμερής συμφωνία μεταξύ Ελληνικής Δημοκρατίας και ΗΠΑ

Με το ν.4534/2018 «Κύρωση της Συμφωνίας μεταξύ της Αρμόδιας Αρχής της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Αρμόδιας Αρχής των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής για την Ανταλλαγή Εκθέσεων ανά Χώρα και διατάξεις εφαρμογής» (δείτε σελ. 11 του Δελτίου Απριλίου 2018) ρυθμίζεται η ανταλλαγή των Εκθέσεων των φορολογικών ετών από 1.1.2016 και έπειτα και στους Ομίλους Πολυεθνικών Επιχειρήσεων με συνολικά ενοποιημένα έσοδα από 750 εκατομμύρια ευρώ και πάνω. Με τη συμφωνία, η Ελλάδα και οι Η.Π.Α. στοχεύουν στην ενίσχυση της διαφάνειας στον φορολογικό τομέα σε διεθνές επίπεδο και στη βελτίωση της πρόσβασης των φορολογικών αρχών σε πληροφορίες που αφορούν στην κατανομή του εισοδήματος και στους καταβληθέντες παγκοσμίως φόρους.

Για το ιστορικό του νομοσχεδίου πιάστε [εδώ](#) και για το ν.4534/2018 πιάστε [εδώ](#)

Πληρωμή βεβαιωμένων οφειλών με τη χρήση καρτών πληρωμής

Με την με αριθμό ΠΟΛ. 1071/2018 απόφαση της ΑΑΔΕ (ΦΕΚ Β'1363/19.4.2018) ορίζεται ότι τα φυσικά και νομικά πρόσωπα μπορούν να πληρώνουν τις βεβαιωμένες στις ΔΟΥ ατομικές οφειλές τους με τη χρήση καρτών πληρωμής στο διαδικτυακό τόπο της ΑΑΔΕ.

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#)

Εξωδικαστικός μηχανισμός ρύθμισης οφειλών: Οφειλές κάτω από πενήντα χιλιάδες (50.000) ευρώ

Με εγκύκλιο της ΑΑΔΕ γνωστοποιούνται οι διατάξεις σχετικά με τη διαδικασία ρύθμισης οφειλών επιχειρήσεων κάτω των πενήντα χιλιάδων ευρώ (50.000,00 €) στο πλαίσιο του εξωδικαστικού μηχανισμού ρύθμισης οφειλών όπως οι προϋποθέσεις και η διαδικασία υποβολής της αίτησης για την υπαγωγή στη ρύθμιση από τους ενδιαφερόμενους οφειλέτες, ο τρόπος αξιολόγησης της βιωσιμότητας της ρύθμισης, ο τρόπος ρύθμισης των οφειλών καθώς και ο αριθμός των οφειλόμενων δόσεων.

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#)

Φορολογικός έλεγχος: Οδηγίες για την κοινοποίηση εντολών ελέγχου στον φορολογούμενο

Με τις νέες διατάξεις των άρθρων 397 και 398 του ν.4512/2018 ορίστηκε ότι είναι δυνατή η υποβολή δηλώσεων από τον φορολογούμενο και μετά την κοινοποίηση εντολής ελέγχου/ πρόσκλησης παροχής πληροφοριών και πάντως πριν από την κοινοποίηση της πράξης προσωρινού διορθωτικού προσδιορισμού του φόρου. Περαιτέρω, με εγκύκλιο της ΑΑΔΕ διευκρινίζεται ότι οι εντολές ελέγχου κοινοποιούνται στο φορολογούμενο, όπως ορίζει ο ΚΦΔ (άρθρο 5), πριν την έναρξη του φορολογικού ελέγχου και σε κάθε περίπτωση εντός 5 εργάσιμων ημερών από την έκδοσή της. Η διαδικασία και ο προσδιορισμός των προσώπων που υποχρεούνται να κοινοποιήσουν την εντολή ελέγχου εξαρτάται από τη μορφή του διενεργούμενου φορολογικού ελέγχου (πλήρους/ μερικού επιτόπιου ελέγχου ή ελέγχου από τα γραφεία της φορολογικής διοίκησης). Μετά την κοινοποίηση της εντολής / πρόσκλησης παροχής πληροφοριών και μέχρι την κοινοποίηση της πράξης προσωρινού διορθωτικού προσδιορισμού φόρου είναι δυνατή η υποβολή εκπρόθεσμων φορολογικών δηλώσεων, οι οποίες επισύρουν ως κύρωση την επιβολή προστίμων. Τέλος, με την εγκύκλιο διευκρινίζεται ότι, ακόμη και μετά την ολοκλήρωση του ελέγχου (έκδοση οριστικής πράξης διορθωτικού προσδιορισμού φόρου) είναι δυνατή η υποβολή δήλωσης για φορολογητέα ύλη που δεν περιλαμβάνεται στην εκδοθείσα οριστική πράξη, επισύροντας ως κύρωση την επιβολή προστίμων υποβολής εκπρόθεσμης δήλωσης.

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#)

Κτηματολόγιο: Καταχώριση και μεταφορά δικαιωμάτων (κατασχέσεων - υποθηκών) του Δημοσίου

Με έγγραφο της ΑΑΔΕ παρέχονται οδηγίες για την καταχώριση και τη μεταφορά στο Κτηματολόγιο των υποθηκών καθ' υποκατάσταση του Δημοσίου, οι οποίες θα διευκολύνουν τις ΔΟΥ στην εκτέλεση των αρμοδιοτήτων τους, ιδίως στην μεταφορά στο Κτηματολόγιο των εν λόγω δικαιωμάτων. Περαιτέρω, επισημαίνεται η τρίμηνη παράταση της προθεσμίας για τη διόρθωση των ανακριβών πρώτων κτηματολογικών εγγραφών σε περιοχές που οι εγγραφές του Κτηματολογίου οριστικοποιούνται εντός του 2018, ενώ γνωστοποιούνται και οι περιοχές στις οποίες οι οριστικές εγγραφές οριστικοποιούνται εντός του 2019 και 2020.

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#)

Επίσπευση επιστροφής πιστωτικού υπολοίπου Φ.Π.Α. σε Authorised Economic Operators

Με απόφαση της ΑΑΔΕ ορίζεται ότι από το έτος 2018 και έπειτα, για την επιστροφή πιστωτικού υπολοίπου Φ.Π.Α. σε κατόχους άδειας «Authorised Economic Operator»/ «αδειών απλουστευμένων διαδικασιών», απαιτείται οι ίδιοι να πραγματοποιούν πράξεις που δεν επιβαρύνονται με Φ.Π.Α. σε ποσοστό τουλάχιστον 50% του κύκλου εργασιών τους κατά το προηγούμενο ημερολογιακό έτος. Για τη διεκπεραίωση της σχετικής αίτησής τους εντάσσονται σε κατάλογο υποκειμένων μέχρι εξάντλησης ποσοστού 30% του συνολικά αιτούμενου προς επιστροφή ποσού, από όλους τους υποκειμένους για το ίδιο ημερολογιακό έτος.

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#)

Μητρώο δεξαμενών ενεργειακών προϊόντων: Απογραφή φορολογικών αποθηκών

Από τις 2.5.2018 είναι διαθέσιμη στην ιστοσελίδα της ΑΑΔΕ η εφαρμογή «Μητρώο Δεξαμενών Ενεργειακών Προϊόντων», για την καταγραφή από τα υπόχρεα πρόσωπα των δεξαμενών ενεργειακών προϊόντων που ανήκουν σε Φορολογικές Αποθήκες ή Αποθήκες Τελωνιακής Αποταμίευσης, καθώς και στοιχείων που αφορούν σε αυτές, ώστε να είναι δυνατή η παρακολούθηση και ο έλεγχός τους και συνακόλουθα η καταπολέμηση του λαθρεμπορίου και της φοροδιαφυγής στα καύσιμα.

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#)

Υπηρεσίες πληρωμών στην εσωτερική αγορά

Με το ν. 4537/2018 «Ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία της Οδηγίας 2015/2366/ΕΕ για τις υπηρεσίες πληρωμών και άλλες διατάξεις» (δείτε σελ. 13 του Δελτίου Απριλίου 2018) επέρχονται **τροποποιήσεις και προσθήκες στη φορολογία μεταβίβασης ακινήτων επί μεταγραφής πράξεων συνεπεία ενέργειας τρίτου** (άρθρο 112), **στη φορολογία κληρονομιών, δωρεών και γονικών παροχών** (άρθρο 113), **στη φορολογία εισοδήματος** (άρθρο 114) **καθώς και στον Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας** (άρθρο 118). **Με τροπολογία που κατατέθηκε στη Βουλή, στις 30.4.2018, προστέθηκαν στο νόμο διατάξεις αναφορικά με:** (α) την απαλλαγή από την ειδική εισφορά αλληλεγγύης στα κεφαλαιακά κέρδη που προκύπτουν από την ανταλλαγή ομολόγων του Ελληνικού Δημοσίου (SWAP), τα οποία απαλλάσσονται από τον φόρο εισοδήματος (άρθρο 142), (β) τη ρύθμιση του χρόνου υποβολής δηλώσεων φορολογίας εισοδήματος νομικών προσώπων και οντοτήτων φορολογικού έτους 2017 (άρθρο 142), (γ) την καταβολή τελών κυκλοφορίας από τους κατόχους οχημάτων κατόπιν άρσης της ακινησίας τους, ανάλογα με τη διάρκεια χρήσης τους (άρθρο 144) και (δ) την κατάργηση της υποχρέωσης ρύθμισης τυχόν οφειλών ΕΝΦΙΑ / ΦΑΠ για τη διευκόλυνση της σταδιακής εκποίησης της περιουσίας, ενώ διατηρήθηκε η δυνατότητα εξόφλησης του οφειλόμενου για το ακίνητο φόρου με παρακράτηση από το τίμημα της μεταβίβασης του ακινήτου (άρθρο 145).

Για το ιστορικό του νομοσχεδίου πιέστε [εδώ](#) και για το ν.4537/2018 πιέστε [εδώ](#)

Ηλεκτρονική υποβολή ενδικοφανών προσφυγών και αιτημάτων αναστολής ενώπιον της ΔΕΔ

Με την με αριθμό ΠΟΛ. 1076/2018 απόφαση της ΑΑΔΕ ορίζεται ότι από 9.5.2018 οι φορολογούμενοι που υπάγονται στις ΔΟΥ ΦΑΕ Αθηνών, Χολαργού, Ψυχικού, Αμπελοκήπων και Ιωνίας Θεσσαλονίκης θα έχουν τη δυνατότητα να υποβάλλουν ηλεκτρονικά ενδικοφανείς προσφυγές και αιτήματα αναστολής ενώπιον της ΔΕΔ καθώς και να παρακολουθούν (ηλεκτρονικά) την πορεία των υποθέσεών τους. Σε σχετική ανακοίνωσή της, η ΑΑΔΕ δημοσίευσε το εγχειρίδιο χρήσης της νέας διαδικτυακής εφαρμογής για την ηλεκτρονική υποβολή και παρακολούθηση των ως άνω αναφερόμενων ενδικοφανών προσφυγών και αιτημάτων αναστολής, καθώς και κατάλογο ερωτήσεων-απαντήσεων που αφορά στην τηρούμενη για την υποβολή των αιτημάτων διαδικασία και στα αναγκαία για την απόδειξη των προβαλλόμενων ισχυρισμών ηλεκτρονικά συνυποβαλλόμενα αποδεικτικά στοιχεία.

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιέστε [εδώ](#)

Τόκοι ομολόγων χωρίς τοκομερίδια (zero coupon) ημεδαπής και αλλοδαπής προέλευσης

Με το με αριθμό ΔΕΑΦ Β 1065393 ΕΞ 2018/26.4.2018 έγγραφο της ΑΑΔΕ διευκρινίζεται ότι αναφορικά με τα ομόλογα του Ελληνικού Δημοσίου η παρακράτηση φόρου εισοδήματος διενεργείται κατά τον χρόνο της εξαργύρωσης των τοκομεριδίων των εν λόγω ομολόγων ή κατά τη λήξη τους, όταν πρόκειται για ομόλογα χωρίς τοκομερίδια (ZERO COUPON). Τα ως άνω αναφερόμενα για τους τόκους ομολόγων Ελληνικού Δημοσίου χωρίς τοκομερίδια εφαρμόζονται και στα ημεδαπά εταιρικά ομόλογα καθώς και στα αλλοδαπά κρατικά και εταιρικά ομόλογα χωρίς τοκομερίδια και συνακόλουθα η απόδοση που προκύπτει κατά τη λήξη των τίτλων αυτών υπόκειται σε παρακράτηση φόρου, όπως προβλέπεται από τις διατάξεις του ΚΦΕ και τις επιμέρους εγκυκλίους και κανονιστικές πράξεις της Διοίκησης.

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιέστε [εδώ](#)

Φόρος εισοδήματος: Υποβολή δηλώσεων από τα αλλοδαπά γραφεία και τις ημεδαπές επιχειρήσεις του α.ν.89/1967

Με το με αριθμό ΔΕΑΦ Β 1066017 ΕΞ 2018/27.4.2018 έγγραφο της ΑΑΔΕ διευκρινίζεται ότι σε περίπτωση ανάκλησης άδειας ένταξης των αλλοδαπών ή ημεδαπών εταιριών στον α.ν.89/1967, τα φορολογητέα κέρδη αυτών προσδιορίζονται από την έναρξη του φορολογικού έτους μέχρι τον χρόνο ανάκλησης της άδειας σύμφωνα με τις ειδικές διατάξεις του α.ν.89/1967 και από τον χρόνο της επίμαχης ανάκλησης μέχρι το τέλος του οικείου φορολογικού έτους σύμφωνα με τις γενικές διατάξεις του ΚΦΔ. Συνεπώς, **υποβάλλεται μία δήλωση φορολογίας εισοδήματος, μέχρι και την τελευταία ημέρα του έκτου μήνα από το τέλος του φορολογικού έτους, η οποία περιλαμβάνει τα φορολογητέα εισοδήματα ολόκληρου του φορολογικού έτους, όπως προσδιορίζονται ανωτέρω.**

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιέστε [εδώ](#)

Κέρδη από αγοραπωλησίες εισηγμένων σε χρηματιστήριο μετοχών: Αναγράφονται στη δήλωση φορολογίας εισοδήματος του μεταβιβάζοντος φυσικού προσώπου που συμμετέχει στο μετοχικό κεφάλαιο εταιριών σε ποσοστό μικρότερο του 0,5% ή αποκτά τους τίτλους πριν την 1.1.2009 ως απαλλασσόμενα του φόρου έσοδα

Με την με αριθμό **ΠΟΛ. 1082/2018** εγκύκλιο της ΑΑΔΕ διευκρινίζεται ότι δεν υπόκειται σε φόρο εισοδήματος η υπεραξία που προκύπτει από την πώληση μετοχών εισηγμένων στο ΧΑΑ ή σε αλλοδαπό χρηματιστήριο, εφόσον κατά το χρόνο μεταβίβασης των μετοχών, ο μεταβιβάζων φυσικό πρόσωπο και φορολογικός κάτοικος Ελλάδος, κατέχει ποσοστό μικρότερο του 0,5% των μετοχών της εταιρίας της οποίας τις μετοχές μεταβιβάζει. **Η εν λόγω υπεραξία δηλώνεται ως απαλλασσόμενο του φόρου εισόδημα, ενώ η ζημία που τυχόν προκύπτει από την ίδια αιτία μέσα στο ίδιο φορολογικό έτος δεν λαμβάνεται υπόψη στον υπολογισμό του εισοδήματος του τρέχοντος έτους, ούτε μεταφέρεται για τα επόμενα πέντε έτη και ως εκ τούτου δεν αναγράφεται στη δήλωση.**

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#)

Βεβαιώσεις αποδοχών μισθωτών: Δεν περιλαμβάνουν έξοδα για λογαριασμό της υπηρεσίας τους

Με το με αριθμό **ΔΕΑΦ 1071818 ΕΞ 2018/9.5.2018** έγγραφο της ΑΑΔΕ διευκρινίζεται ότι οι αποζημιώσεις που λαμβάνουν οι μισθωτοί για τα έξοδα που πραγματοποιούν για λογαριασμό της υπηρεσίας τους, όπως τα έξοδα κίνησης, σίτισης και διαμονής, καθώς και το επίδομα βιβλιοθήκης δεν περιλαμβάνονται ούτε στο ηλεκτρονικό αρχείο ούτε στην έντυπη μορφή της βεβαίωσης αποδοχών που υποβάλλεται στις αρμόδιες υπηρεσίες της ΑΑΔΕ από τα υπόχρεα σε παρακράτηση, σύμφωνα με τον ΚΦΕ, πρόσωπα.

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#)

Επιστροφή Φ.Π.Α. σε επιχειρήσεις χωρίς εγκατάσταση στην Ελλάδα στο πλαίσιο της αμοιβαίας συνδρομής για την είσπραξη απαιτήσεων

Με την με αριθμό **Δ.ΕΙΣΠΡ. Α 1063035 ΕΞ 2018/23.4.2018** απόφαση της Υφυπουργού Οικονομικών ορίζονται οι αρμόδιες Διευθύνσεις του Υπουργείου Οικονομικών και η αναγκαία διαδικασία για την επιστροφή σε επιχειρήσεις χωρίς εγκατάσταση στην Ελλάδα, του οφειλόμενου (από την Ελλάδα) Φ.Π.Α. μετά την λήψη σχετικού αιτήματος, το οποίο συνοδεύεται από ενιαίο τίτλο που επιτρέπει την εκτέλεση στο κράτος-μέλος της αποδέκτριας αρχής, στο πλαίσιο της αμοιβαίας συνδρομής για την είσπραξη ή διασφάλιση απαιτήσεων.

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#)

Ειδικός Φόρος Ακινήτων: Νομικά πρόσωπα που υπάγονται στην ειδική απαλλαγή

Με την με αριθμό **ΠΟΛ. 1086/2018** εγκύκλιο της ΑΑΔΕ κοινοποιείται η με αριθμό **207/2017** Γνωμοδότηση του ΝΣΚ, όπως αυτή έγινε δεκτή από τον διοικητή της ΑΑΔΕ. Με την εν λόγω Γνωμοδότηση κρίθηκε ομόφωνα ότι οι προβλεπόμενες στην παράγραφο 3 του άρθρου 15 ν.3091/2002 απαλλαγές από τον ετήσιο Ειδικό Φόρο Ακινήτων χορηγούνται σε νομικά πρόσωπα και νομικές οντότητες που: (α) έχουν εμπράγματα δικαιώματα σε ακίνητα που βρίσκονται στην Ελλάδα και (β) εδρεύουν σε χώρα του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (Ε.Ο.Χ.), η οποία δεν χαρακτηρίζεται ως μη συνεργάσιμη στο φορολογικό τομέα χώρα, την 1η Ιανουαρίου κάθε έτους για το οποίο χορηγείται η απαλλαγή.

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#)

Εισόδημα φυσικών προσώπων από την άσκηση επιχειρηματικής δραστηριότητας: Απαραίτητη η έναρξη της επιχειρηματικής δραστηριότητας για την υπαγωγή στον ΚΦΕ

Με την με αριθμό **ΠΟΛ. 1087/2018** εγκύκλιο της ΑΑΔΕ διευκρινίζεται ότι οι αμοιβές που λαμβάνουν φυσικά πρόσωπα για την παροχή συμβουλευτικών ή παρόμοιας φύσης υπηρεσιών (της περ. στ' παρ. 2 άρθρου 12 ΚΦΕ), βάσει έγγραφων συμβάσεων ή συμβάσεων έργου συνιστούν εισόδημα που αποκτάται από την άσκηση επιχειρηματικής δραστηριότητας και φορολογείται ως τέτοιο, υπό την προϋπόθεση ότι οι εν λόγω παρεχόμενες υπηρεσίες καλύπτονται από προηγούμενη έναρξη επιχειρηματικής δραστηριότητας.

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#)

Επιβολή τέλους 2% στα smart phones , tablets, ηλεκτρονικούς υπολογιστές

Με τροπολογία σε ψηφισθέν σχέδιο νόμου επεκτάθηκε η επιβολή τέλους 2% της αξίας σε ηλεκτρονικούς υπολογιστές, φορητούς υπολογιστές και tablets, 4% σε φωτοτυπικά, εκτυπωτές, χαρτί φωτοτυπίας και 6% σε ηλεκτρονικές συσκευές εγγραφής ήχου και εικόνας και σε ηλεκτρονικούς αποθηκευτικούς δίσκους άνω των 4GB για την αποζημίωση των δικαιούχων πνευματικών και συγγενικών δικαιωμάτων που είχε αρχικά θεσπιστεί τον Ιούλιο του 2017. Ο ΣΕΒ ανέδειξε το θέμα κατά την αρχική θέσπιση της επιβάρυνσης με παρέμβασή του στη Βουλή και με πρόσφατο δελτίο τύπου, καλώντας την κυβέρνηση σε ανάκληση της ψηφισμένης διάταξης.

Για το ιστορικό του νομοσχεδίου πιάστε [εδώ](#), για το ψηφισθέν πιάστε [εδώ](#) και για το δελτίο Τύπου του ΣΕΒ πιάστε [εδώ](#)

Νομολογία και Γνωμοδοτήσεις ΝΣΚ

Απαλλαγή των δανείων από την εισφορά του άρθρου 1 του ν.128/1975

Με την με αριθμό 64/2018 γνωμοδότηση του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, κατά πλειοψηφία κρίθηκε ότι και μετά την έναρξη ισχύος του ν. 4172/2013 εξακολουθεί να ισχύει χωρίς χρονικό περιορισμό η απαλλαγή των δανείων που συνάπτουν φυσικά ή νομικά πρόσωπα, κοινοπραξίες και κοινωνίες αστικού δικαίου, που κατοικούν μόνιμα ή δραστηριοποιούνται σε νησιά με πληθυσμό κάτω από τρεις χιλιάδες εκατό κατοίκους, από την ειδική εισφορά του άρθρου 1 του ν.128/1975.

Σημειώνεται ότι η παραπάνω γνωμοδότηση του ΝΣΚ δεν έχει γίνει ακόμα αποδεκτή από το Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων. Η υπό κρίση εισφορά δεν έχει κατά τη νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας χαρακτήρα φόρου, αλλά συνιστά οικονομικό βάρος για την ενίσχυση των εξαγωγών (βλ. ενδ. ΣΤΕ 3164/2014, 802/1995, 2400/1991, 2403/1991)

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#)

Δεν οφείλεται φόρος ηλεκτροδοτούμενων χώρων από τον παραχωρησιούχο που εκμεταλλεύεται κοινόχρηστη οδό με την είσπραξη διοδίων

Με την με αριθμό 202/2018 απόφαση του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών κρίθηκε ότι δεν συντρέχουν οι νόμιμες προϋποθέσεις για την επιβολή φόρου ηλεκτροδοτούμενων χώρων σε βάρος παραχωρησιούχου, ο οποίος εκμεταλλεύεται επιφάνεια κοινόχρηστης οδού με την είσπραξη διοδίων. Και τούτο διότι, ο παραχωρησιούχος δεν εκμεταλλεύεται ιδιωτικό ακίνητο ούτε είναι καταναλωτής ηλεκτρικού ρεύματος που προορίζεται για εμπορική χρήση, καθώς δεν ασκεί εμπορική δραστηριότητα αλλά η εκμετάλλευσή της δημόσιας περιουσίας αποβλέπει στην εξυπηρέτηση του γενικού συμφέροντος.

Για περισσότερες λεπτομέρειες επικοινωνήστε με τη συντακτική ομάδα

Αναδρομική φορολόγηση των προβλέψεων απόσβεσης επισφαλών απαιτήσεων

Στο πλαίσιο της συνταγματικά κατοχυρωμένης αρχής ασφάλειας δικαίου, η επιβολή με το άρθρο 9 του ν.3296/2004 σε ημεδαπές ανώνυμες εταιρίες της υποχρέωσης να καταβάλουν φόρο εισοδήματος επί της ήδη σχηματηθείσας (έως τις 31.12.2002) πρόβλεψης απόσβεσης επισφαλών απαιτήσεων, η οποία μέχρι τη θέσπιση της επίμαχης διάταξης παρέμενε αφορολόγητη, συνιστά αναδρομική δυσμενή μεταβολή του φορολογικού καθεστώτος των εν λόγω εταιριών. Και τούτο διότι, με την ως άνω νομοθετική ρύθμιση επιβάλλεται φόρος σε ύλη, η οποία σχηματίσθηκε σε χρόνο προγενέστερο της δημοσίευσης του επίμαχου νόμου και πάντως η ύλη αυτή (προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις) υπό το ισχύον κατά τον σχηματισμό της νομοθετικό καθεστώς θεωρούνταν ύλη αφορολόγητη (μη υποκείμενη σε όρο εισοδήματος). Λόγω της σπουδαιότητας του ζητήματος, η υπόθεση παραπέμπεται στην επταμελή σύνθεση του ΣΤΕ προς νέα κρίση.

Για περισσότερες λεπτομέρειες επικοινωνήστε με τη συντακτική ομάδα

03. ΕΡΓΑΣΙΑΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ & ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

Ελένη Νόνα- Ιωάννου
Regional HR Manager Greece
CROWN Bevcan Europe & Middle East
<https://gr.linkedin.com/in/helen-nona-ioannou-15997aa>

«Νέες αλλαγές στην ηλεκτρονική υποβολή στο ΠΣ Εργάνη των υπερωριών και της υπερεργασίας»

Το θέμα της δήλωσης των υπερωριών καθώς και της υπερεργασίας αποτελεί ένα ζήτημα ιδιαίτερα σημαντικό για την εύρυθμη λειτουργία της αγοράς εργασίας αλλά και για την παραγωγική διαδικασία των επιχειρήσεων, η οποία ταυτίζεται με την απασχόληση του προσωπικού της. Σύμφωνα με το ισχύον άρθρο 36 του Ν. 4488/2017 προβλέπεται ότι ο εργοδότης υποχρεούται να καταχωρεί στο πληροφοριακό σύστημα του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης «ΕΡΓΑΝΗ» κάθε αλλαγή ή τροποποίηση του ωραρίου ή της οργάνωσης του χρόνου εργασίας των εργαζομένων, το αργότερο έως και την ημέρα αλλαγής ή τροποποίησης του ωραρίου ή της οργάνωσης του χρόνου εργασίας, και σε κάθε περίπτωση πριν την ανάληψη υπηρεσίας από τους εργαζομένους, καθώς και την υπερεργασία και τη νόμιμη κατά την ισχύουσα νομοθεσία υπερωριακή απασχόληση πριν την έναρξη πραγματοποίησής της.

Ο νομοθετικά προβλεπόμενος τρόπος υποβολής στο ηλεκτρονικό πληροφοριακό σύστημα ΕΡΓΑΝΗ του Υπουργείου γίνεται με τρόπο αυστηρό, απόλυτο και ανελαστικό και δεν εξασφαλίζει την απρόσκοπτη λειτουργία των επιχειρήσεων και ειδικά των μεγάλων βιομηχανικών. Τη δυσκαμψία αυτή έρχεται να ενισχύσουν οι ρυθμίσεις της υπό διαβούλευσης Υπουργικής Απόφασης, στο αρμόδιο τμήμα για την Αντιμετώπιση της Αδήλωτης Εργασίας, που έχει συσταθεί στο πλαίσιο λειτουργίας του Ανωτάτου Συμβουλίου Εργασίας. Η εν λόγω απόφαση προβλέπει τον τρόπο με τον οποίο θα μπορούν οι επιχειρήσεις να υποβάλουν ηλεκτρονικά αλλά και μέσω γραπτού μηνύματος τις υπερωρίες ή και την υπερεργασία των εργαζομένων τους. Οι προτεινόμενες ρυθμίσεις θα παρουσιάσουν σημαντικά προβλήματα εφαρμογής σε πολλές επιχειρήσεις –μέλη του ΣΕΒ, που εκπροσωπεί τη Βιομηχανία και ειδικά σε αυτές, που λειτουργούν 24ωρο επί 7ημερης βάσης. Ενδεικτικά παραθέτουμε μια σειρά από προβλήματα που μπορούν να προκύψουν στις επιχειρήσεις: Είναι πολύ δύσκολο να ενημερώνονται έγκαιρα τα Τμήματα Προσωπικού των εργοστασίων για τις αλλαγές στο προσωπικό (ασθένειες, ξαφνικές απουσίες, τεχνικά προβλήματα που απαιτούν επείγουσα αλλαγή στο δεδηλωμένο ωράριο εργασίας του προσωπικού, κλπ).

Η ηλεκτρονική δήλωση της υπερεργασίας και της υπερωριακής απασχόλησης πρέπει, κατ' απαίτηση του νόμου, να γίνεται το αργότερο μέχρι την έναρξη της πραγματοποίησης της υπερεργασίας ή υπερωρίας και αυτό στο χώρο της βιομηχανίας απαιτεί reporting καθ' όλο το 24ωρο, ώστε να καταχωρούνται όλες οι αλλαγές στο σύστημα. Αυτό προϋποθέτει ότι ένας υπάλληλος της Δ/σης Ανθρ. Δυναμικού, θα επιφορτισθεί με τις δηλώσεις υπερεργασίας και υπερωρίας και θα απασχολείται διαρκώς με την καταγραφή και ηλεκτρονική δήλωση των αλλαγών των προγραμμάτων εργασίας, ακόμη και εκτός του ωραρίου εργασίας του. Η πρόταση αυτή αγνοεί πλήρως την έννοια του εκτάκτου, όπως ατύχημα κατά την προσέλευση του εργαζόμενου, ασθένεια, κτλ. Επιπλέον, όλες οι επιχειρήσεις στηρίζονται στα πληροφοριακά συστήματα. Η πρόταση του νομοθέτη δε λαμβάνει υπόψη του ότι η διακοπή ρεύματος ή η βλάβη ενός server μπορεί να απαιτήσει την παράταση της παραμονής των εργαζομένων ή την αποχώρησή τους στη λήξη του οκταώρου και ας είχε δηλωθεί υπερωρία. Μια τέτοια ρύθμιση θα οδηγήσει αναπόφευκτα σε αναγκαία αύξηση του προσωπικού των βιομηχανικών εταιριών (τουλάχιστον ένα άτομο ανά εργοστάσιο), κάτι το οποίο είναι πολύ δύσκολο υπό τις παρούσες οικονομικές συνθήκες και τις συνθήκες λειτουργίας των εταιριών αυτών.

Κάποιες σκέψεις και για τη δυνατότητα ενημέρωσης του συστήματος με γραπτό μήνυμα από το κινητό τηλέφωνο: Ποιος θα ορίζεται υπεύθυνος για όλο το 24ωρο; Τι προβλέπεται ειδικά για τις νυχτερινές βάρδιες, τα Σαββατοκύριακα και τις Αργίες; Πως θα μπορεί να απασχολείται άτομο από το Τμήμα Προσωπικού, όταν λειτουργεί πενθήμερο σε 8ωρη βάση; Τέλος, τι θα συμβεί, θα προβλεφθεί σε περίπτωση που δεν υπάρχει σήμα στο κινητό ή wifi, λόγω της τοποθεσίας του εργοστασίου ή και του χώρου που βρίσκεται ο υπεύθυνος δήλωσης των υπερωριών. Οι επιχειρήσεις για να μπορούν να είναι σύννομες θα πρέπει το νομοθετικό πλαίσιο που προτείνει το Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης να διευκολύνει και όχι να υπερ-ρυθμίζει με διατάξεις, που μόνο επιπλέον προβλήματα μπορούν να δημιουργήσουν.

Ανοιχτές & Ολοκληρωμένες Διαβουλεύσεις

Στρατηγικό πλαίσιο για τον Ανασχεδιασμό των Ενεργητικών Πολιτικών Απασχόλησης

Ολοκληρώθηκε η δημόσια διαβούλευση για το «Στρατηγικό Πλαίσιο για τον Ανασχεδιασμό των Ενεργητικών Πολιτικών Απασχόλησης», στο οποίο διαλαμβάνεται το στρατηγικό πλαίσιο για την ανάπτυξη των πολιτικών απασχόλησης, με αναφορές στην κατάσταση της αγοράς εργασίας, στα χαρακτηριστικά της απασχόλησης και της αμοιβής εργασίας, στην εγγεγραμμένη ανεργία, στη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας κλπ.

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#)

Πρόσφατες Νομοθετικές εξελίξεις

Εκκαθάριση εισφορών μη μισθωτών ασφαλισμένων

Παρέχονται διευκρινίσεις για τη διαδικασία εκκαθάρισης/ εξόφλησης των εισφορών έτους 2017, που υπολογίστηκαν/καταβλήθηκαν με βάση το Καθαρό Φορολογητέο Αποτέλεσμα έτους 2015, κατά την έναρξη λειτουργίας του ΕΦΚΑ.

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#)

Υπαγωγή στην ασφάλιση του ΕΦΚΑ των μαθητευόμενων σπουδαστών των δημόσιων και ιδιωτικών Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΙΕΚ) και Σχολών Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΣΕΚ) & των μαθητευόμενων στο Πρόγραμμα «Μεταλυκειακό Έτος – Τάξη Μαθητείας» σε ΕΠΑΛ

Με την με αριθ. 19/18.4.2018 εγκύκλιο του ΕΦΚΑ παρέχονται διευκρινήσεις για θέματα ασφάλισης, επιδότησης και αποζημίωσης των σπουδαστών/μαθητευόμενων στο «Πρόγραμμα Μαθητείας στο χώρο εργασίας» των Ι.Ε.Κ., στο «Πρόγραμμα εκπαίδευσης στο χώρο εργασίας - Μαθητεία σε εργασιακό χώρο» των Σ. Ε. Κ. καθώς και στο «Πρόγραμμα εκπαίδευσης στο χώρο εργασίας» του Μεταλυκειακού Έτους -Τάξη Μαθητείας.

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#)

Αποφάσεις Ανεξάρτητων Αρχών και Οργάνων

ΑΠΔΠΧ 34/2018 : Έλεγχος ηλεκτρονικού υπολογιστή εργαζομένου από τον εργοδότη

Η εν αγνοία και απουσία του εργαζομένου επιτήρηση και έλεγχος από τον εργοδότη των αποθηκευμένων στον ηλεκτρονικό υπολογιστή δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και επικοινωνιών δεν μπορεί να αποκλειστεί *a priori*, αλλά επιφυλάσσεται σε εξαιρετικές περιπτώσεις, υπό την προϋπόθεση ότι μία τέτοια ενέργεια είτε προβλέπεται, είτε δεν αντίκειται στην εθνική νομοθεσία και εφόσον έχουν ληφθεί τα αναγκαία μέτρα και έχουν προβλεφθεί οι δέουσες διαδικασίες για την πρόσβαση σε επαγγελματική ηλεκτρονική επικοινωνία.

Τέτοια διαδικασία είναι η θέσπιση εσωτερικού Κανονισμού, εντός της επιχείρησης, για την ορθή χρήση και τη λειτουργία του εξοπλισμού και του δικτύου πληροφορικής και επικοινωνιών από τους εργαζόμενους, από το περιεχόμενο του οποίου θα προκύπτει αφενός ότι απαγορεύεται η χρήση των ηλεκτρονικών υπολογιστών για προσωπικούς σκοπούς, αφετέρου, θα προβλέπεται ρητά η δυνατότητα και το ενδεχόμενο ελέγχου αυτών, οι προϋποθέσεις, όροι, διαδικασία, έκταση και εγγυήσεις διενέργειας του ελέγχου.

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#)

Νομολογία και Γνωμοδοτήσεις ΝΣΚ

ΑΠ 1174/2017: Επιχειρησιακή συνήθεια, αρχή ίσης μεταχείρισης, επιφύλαξη ελευθεριότητας και ρήτρες ανάκλησης μισθολογικών παροχών

Εργοδοτική παροχή, η οποία άρχισε ως «οικειοθελής», ενδέχεται, κατά τη διάρκεια της σύμβασης εργασίας να καταστεί υποχρεωτική δυνάμει «επιχειρησιακής συνήθειας» όταν, δηλαδή, η χορήγηση της παροχής επαναλαμβάνεται σταθερά και ομοιόμορφα για μεγάλο χρονικό διάστημα, με τρόπο που από τις δημιουργούμενες συνθήκες να συνάγεται (σιωπηρά) η βούληση αφενός του εργοδότη να την διατηρήσει στο διηνεκές και αφετέρου του εργαζομένου να την αποδέχεται, προσβλέποντας σ' αυτήν σαν σε μισθολογική παροχή. Αυτό, όμως, αποκλείεται, όταν ο εργοδότης, εξ αρχής, κατέστησε γνωστό στον εργαζόμενο, ότι η παροχή χορηγείται με την «επιφύλαξη ελευθεριότητας», υπό την έννοια ότι διατηρεί το δικαίωμα του να την διακόψει μονομερώς και αναιτιολόγητα οποτεδήποτε, όταν και πάλι ο ίδιος το θελήσει. Διαφορετική έννοια και λειτουργία έχει η «ρήτρα ανάκλησης» κατά την έναρξη χορήγησης της οικειοθελούς παροχής. Στην περίπτωση αυτή, το δικαίωμα ανάκλησης δεν εμποδίζει, κατ' αρχήν, τη δημιουργία επιχειρησιακής συνήθειας και, κατ' επέκταση, σιωπηρής συμβατικής δέσμευσης του εργοδότη και αντίστοιχης αξίωσης του εργαζομένου για την καταβολή της παροχής· ωστόσο, ο εργοδότης δύναται να ανατρέψει την κατάσταση αυτή ασκώντας με μονομερή, απευθυντέα δήλωσή του το δικαίωμα ανάκλησης. Με άλλα λόγια, η διαφορά μεταξύ των δύο περιπτώσεων έγκειται στο ότι **στην πρώτη («επιφύλαξη ελευθεριότητας») δεν γεννάται αξίωση του εργαζομένου να λάβει την παροχή, ενώ στην δεύτερη («ρήτρα ανάκλησης») γεννάται τέτοια αξίωση, η οποία απόλλεται για το μέλλον, μετά την άσκηση του δικαιώματος ανάκλησης.**

Για περισσότερες λεπτομέρειες επικοινωνήστε με τη συντακτική ομάδα

ΑΠ 1000/2017: Όρια διευθυντικού δικαιώματος εργοδότη και μονομερής βλαπτική μεταβολή των όρων της σύμβασης εργασίας

Ο εργοδότης, έχει την εξουσία να προσδιορίζει το περιεχόμενο της υποχρέωσης του μισθωτού για παροχή εργασίας, καθορίζοντας τους όρους παροχής της, τον τόπο, τον χρόνο και τον τρόπο, εφόσον οι όροι αυτοί δεν έχουν προσδιοριστεί από κανόνες δικαίου ή την εργασιακή σύμβαση. Κατά την ενάσκηση, ωστόσο, του εργοδοτικού αυτού δικαιώματος, δεν επιτρέπεται να προκαλείται υλική ή ηθική ζημία στον μισθωτό, κατά παράβαση διάταξης νόμου ή ατομικής σύμβασης εργασίας ή κατά καταχρηστική άσκηση του διευθυντικού δικαιώματος, καθώς στις περιπτώσεις αυτές συντρέχει μονομερής βλαπτική μεταβολή των όρων της υπαλληλικής σύμβασης. **Δεν συντρέχει μονομερής βλαπτική μεταβολή όταν έχει συμφωνηθεί εκ των προτέρων ότι ο εργοδότης δικαιούται να προβεί μονομερώς σε μεταβολή των όρων της σύμβασης και τα όρια της μεταβολής καθορίζονται επακριβώς, μέσα δε στα όρια αυτά ο εργοδότης προβαίνει στη μεταβολή αυτή, έστω και σε βάρος του εργαζομένου, διότι τότε πρόκειται για συμφωνημένη μεταβολή, η οποία είναι νόμιμη, εφόσον δεν προσκρούει σε απαγορευτική διάταξη νόμου και εφόσον το διευθυντικό δικαίωμα δεν ασκείται καταχρηστικά.**

Για περισσότερες λεπτομέρειες επικοινωνήστε με τη συντακτική ομάδα

ΑΔΑΕ/ΔΕΔ Αθήνας 1150/2018: Η, υπέρτερη της νόμιμης, τυχόν καταβληθείσα αποζημίωση απόλυσης εκπίπτει φορολογικά

Τα ποσά των αποζημιώσεων απόλυσης (ακόμα κι αν υπερβαίνουν την αποζημίωση που προβλέπεται από τις σχετικές διατάξεις) που πράγματι καταβλήθηκαν στο προσωπικό (λόγω νόμιμης καταγγελίας) αποτελούν παραγωγική δαπάνη για τον εργοδότη, και συνεπώς, η σχετική δαπάνη αναγνωρίζεται προς έκπτωση από τα ακαθάριστα έσοδα της επιχείρησης.

Για περισσότερες λεπτομέρειες επικοινωνήστε με τη συντακτική ομάδα

ΑΠ 1704/2017 Υποχρέωση τηρήσεως προθεσμίας κατά την καταγγελία της συμβάσεως αορίστου χρόνου υπέχει και ο μισθωτός.

Σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 1, 3 παρ. 1 και 4 του Ν. 2112/20, την υποχρέωση τηρήσεως προθεσμίας κατά την καταγγελία της συμβάσεως παροχής εξαρτημένης εργασίας αορίστου χρόνου υπέχει όχι μόνον ο εργοδότης, **αλλά και ο μισθωτός.** Η προθεσμία αυτή είναι ανάλογη προς το χρόνο της προηγηθείσας διάρκειας της συμβάσεως εργασίας, αλλά για την καταγγελία που γίνεται από το μισθωτό, προσδιορίζεται στο ήμισυ της προθεσμίας που θα έπρεπε να τηρήσει ο εργοδότης και δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερη από τρεις μήνες. **Εάν ο μισθωτός δεν τηρήσει την προθεσμία, οφείλει να καταβάλει το ήμισυ της αποζημιώσεως που καθορίζεται για τον εργοδότη, μέχρι του ποσού τακτικών αποδοχών τριών μηνών.**

Για περισσότερες λεπτομέρειες επικοινωνήστε με τη συντακτική ομάδα

04. ΤΑ ΝΕΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΕ

Κωνσταντίνος Διαμαντούρος
Μόνιμος αντιπρόσωπος
ΣΕΒ

«Νέοι κανόνες για τους μάρτυρες δημοσίου συμφέροντος»

Στον απόηχο σκανδάλων όπως το LuxLeaks, τα Panama Papers και οι εν εξελίξει αποκαλύψεις για την Cambridge Analytica, η Επιτροπή ανακοίνωσε **νέους κανόνες που θα διέπουν τη προστασία μαρτύρων δημοσίου συμφέροντος**. Έτσι, για εταιρίες άνω των 50 εργαζομένων ή με κύκλο εργασιών άνω των € 10 εκατ. καθώς και για τις κρατικές/ περιφερειακές διοικήσεις και δήμους άνω των 10.000 πολιτών, οι εργοδότες θα είναι υποχρεωμένοι να δημιουργήσουν μηχανισμούς προστασίας που θα περιλαμβάνουν ένα τριαδικό σύστημα υποβολής αναφορών που θα αποτελείται από: 1^{ον} εσωτερικούς διαύλους υποβολής αναφορών, 2^{ον} υποβολή αναφορών στις αρμόδιες αρχές, αν οι εσωτερικοί δίαυλοι δεν λειτουργούν και 3^{ον} υποβολή αναφορών δημοσίως/ στα μέσα ενημέρωσης, αν γίνουν με οι αναφορές αλλά δεν αναληφθεί η κατάλληλη δράση.

Σύμφωνα με την πρόταση, οι κανόνες θα έχουν **γενική ισχύ** για παραβάσεις των ενωσιακών κανόνων ανταγωνισμού και των κανόνων για την εταιρική φορολόγηση και **για σημαντικούς τομείς του ενωσιακού δικαίου** όπως π.χ: οι **δημόσιες συμβάσεις, οι χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες, η νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες**, η δημόσια υγεία, η προστασία των καταναλωτών και των δεδομένων και η ασφάλεια των συστημάτων δικτύου και πληροφοριών.

Η πρόταση θα εξεταστεί από το Συμβούλιο της ΕΕ και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο με στόχο μία **συμφωνία πριν τον Μάιο 2019**.

Αξίζει να σημειωθεί ότι ο ΣΕΒ παρουσίασε τον Ιούλιο του 2017 στοχευμένες προτάσεις για την καταπολέμηση της διαφθοράς και θα συνεχίσει να παρακολουθεί το σχετικό θέμα.

Δείτε [εδώ](#) το Δελτίο Τύπου της Επιτροπής και [εδώ](#) το special report του ΣΕΒ

«Αναμόρφωση του εταιρικού δικαίου»

Στις 25 Απριλίου, η Επιτροπή ανακοίνωσε μία **νέα δέσμη μέτρων για τον εκσυγχρονισμό των κανόνων του εταιρικού δικαίου** σε επίπεδο ΕΕ με επίκεντρο τους διασυνοριακούς μετασχηματισμούς, συγχωνεύσεων και διασπάσεων και των ψηφιακών εργαλείων. Σύμφωνα με [απόφαση](#) ορόσημο του Δικαστηρίου της ΕΕ, οι επιχειρήσεις στην ενιαία αγορά πρέπει να είναι σε θέση να συγχωνευτούν, να διασπαστούν ή να μεταφέρουν την έδρα τους από ένα κράτος μέλος σε άλλο ('μετασχηματισμός') χωρίς να πρέπει να τεθούν υπό καθεστώς εκκαθάρισης και να χάσουν τη νομική τους προσωπικότητα. Ταυτοχρόνως, προτείνεται μία σειρά ασφαλιστικών δικλείδων για τα δικαιώματα των εργαζομένων, τα συμφέροντα πιστωτών/ μειοψηφούντων μετόχων αλλά και των φορολογικών κανόνων.

Η πρόταση για τη χρήση ψηφιακών εργαλείων ανταποκρίνεται σε χρόνια αιτήματα της επιχειρηματικής κοινότητας για απλοποίηση και εξοικονόμηση πόρων. Ειδικότερα, όλα τα κράτη μέλη θα πρέπει να θεσπίσουν κανόνες και να δημιουργήσουν τις απαραίτητες υποδομές ώστε **οι επιχειρήσεις να μπορούν εγγράφονται, να δημιουργούν νέα υποκαταστήματα** ή να υποβάλουν έγγραφα στο μητρώο επιχειρήσεων επιγραμμικά (on-line). Εξίσου σημαντική είναι η πρόθεση θέσπισης διαδικασίας μίας και μοναδικής εγγραφής που θα ισχύει στο σύνολο της ΕΕ. Αυτό συνεπάγεται **απλοποίηση και εξοικονόμηση πόρων**.

Η πρόταση θα εξεταστεί τώρα από το Συμβούλιο της ΕΕ και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο με στόχο μία συμφωνία πριν το τέλος της παρούσας νομοθετικής περιόδου τον Μάιο 2019.

Δείτε [εδώ](#) το Δελτίο Τύπου της Επιτροπής

Επιχειρηματικό Περιβάλλον

Αγορά ενέργειας: αντιμονοπωλιακή νομοθεσία

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή **ενέκρινε** βάσει των αντιμονοπωλιακών κανόνων της ΕΕ **τα μέτρα που έλαβε η Ελλάδα για τη διασφάλιση της δίκαιης πρόσβασης στην παραγωγή ηλεκτρισμού με καύση λιγνίτη για τους ανταγωνιστές της ΔΕΗ Α.Ε.** Ειδικότερα, προβλέπεται ότι η Δημόσια Επιχείρηση θα προκηρύξει διαγωνισμό για την εκχώρηση των εγκαταστάσεων παραγωγής «Μελίτη 2», «Μεγαλόπολη 3» και «Μεγαλόπολη 4» έως τον Μάιο του 2018. Επιπλέον, η Επιτροπή έκρινε πως τα εν λόγω μέτρα συμβαδίζουν και με τους στόχους της ΕΕ για τη μείωση των εκπομπών του διοξειδίου του άνθρακα (CO₂) για το 2020.

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#)

Κυβερνοχώρος: καταπολέμηση του παράνομου περιεχομένου στο διαδίκτυο

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θέτει προς συμπλήρωση **μέχρι τις 25 Ιουνίου 2018** από κάθε ενδιαφερόμενο ερωτηματολόγιο σχετικά με **το ζήτημα της καταπολέμησης του παράνομου περιεχομένου στον διαδικτυακό χώρο.** Στόχος είναι η συγκέντρωση πληροφοριών σχετικά με τις εφαρμοζόμενες έως τώρα πρακτικές, τις εμπειρίες των συμμετεχόντων και τις πολιτικές των οργανώσεων για την καταπολέμηση του παράνομου διαδικτυακού περιεχομένου. Επιπλέον, οι ενδιαφερόμενοι θα έχουν μέσα από τη συμπλήρωση του ερωτηματολογίου τη δυνατότητα να προτείνουν σχετικά μέτρα για την αντιμετώπιση του φαινομένου. Το σχετικό ερωτηματολόγιο είναι διαθέσιμο σε όλες τις επίσημες γλώσσες της ΕΕ και βρίσκεται στον σύνδεσμο που ακολουθεί.

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#)

Φαρμακευτική βιομηχανία: σύστημα τελών φαρμάκων

Η εταιρεία συμβούλων RAND Europe διενεργεί **έως τις 2 Αυγούστου 2018** δημόσια διαβούλευση για λογαριασμό της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με **την αξιολόγηση του συστήματος τελών,** τα οποία καταβάλλουν οι φορείς στον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Φαρμάκων (EMA) για την απόκτηση και τη διατήρηση άδειας κυκλοφορίας φαρμακευτικού σκευάσματος για ανθρώπινη ή κτηνιατρική χρήση. Έτσι, καλούνται οι ενδιαφερόμενοι πολίτες και οι εμπλεκόμενοι φορείς να συμπληρώσουν το ερωτηματολόγιο που βρίσκεται διαθέσιμο στο σύνδεσμο που ακολουθεί. Οι τυχόν απορίες αναφορικά με τη διενέργεια της περιγραφόμενης διαβούλευσης μπορούν να αποσταλούν στην ηλεκτρονική διεύθυνση ema-fees-eval@rand.org.

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#)

Περιβάλλον: επιπτώσεις σχεδίων και προγραμμάτων

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή διεξάγει δημόσια διαβούλευση **μέχρι τις 23 Ιουλίου 2018** για την **αξιολόγηση της Οδηγίας 2001/42/ΕΚ** σχετικά με την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων και προγραμμάτων (**οδηγία ΣΠΕ**). Ειδικότερα, θα εξεταστεί η αποτελεσματικότητα της εν λόγω Οδηγίας σε σχέση με τους στόχους που τέθηκαν κατά τη θέσπισή της, ενώ τα συμπεράσματα που θα εξαχθούν θα ληφθούν υπόψη για την τυχόν θέσπιση ενιαίας ενωσιακής νομοθεσίας που θα απαιτεί την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων και προγραμμάτων. Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να συμπληρώσουν το σχετικό ερωτηματολόγιο που είναι διαθέσιμο σε όλες τις επίσημες γλώσσες της ΕΕ.

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#)

Περιβάλλον: Πιθανά μέτρα για την αντιμετώπιση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων από τη χρήση εργαλειομηχανών και εξοπλισμού συγκόλλησης

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θέτει σε δημόσια διαβούλευση **έως τις 10 Ιουλίου 2018** το ζήτημα της πιθανής **λήψης μέτρων για τη ρύθμιση του περιβαλλοντικού αντίκτυπου των εργαλειομηχανών και του εξοπλισμού συγκόλλησης.** Προς τον σκοπό αυτό, όλοι οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να συμπληρώσουν το σχετικό διαδικτυακό ερωτηματολόγιο που βρίσκεται διαθέσιμο στην παρακάτω ιστοσελίδα.

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#)

Προστασία Περιβάλλοντος

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή διενεργεί έως τις **26 Ιουλίου 2018** δημόσια διαβούλευση σχετικά με την **αξιολόγηση του 7ου προγράμματος δράσης για το περιβάλλον**. Στο πλαίσιο της αξιολόγησης θα εξεταστεί ουσιαστικά η αποτελεσματικότητα του εν λόγω προγράμματος **από τη θέσπισή του το έτος 2013**. Σ αυτό το πλαίσιο, καλούνται οι ενδιαφερόμενοι πολίτες, εταιρίες, δημόσιοι φορείς και οργανώσεις να συμπληρώσουν το σχετικό ερωτηματολόγιο μέσω του EU Survey, το οποίο είναι διαθέσιμο διαδικτυακά και στην Ελληνική γλώσσα στον σύνδεσμο που ακολουθεί.

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#)

Φορολογική νομοθεσία

ΔΕΕ Υπόθεση C-580/16: Ενδοκοινοτικές συναλλαγές από πρόσωπα με ΑΦΜ ΦΠΑ σε περισσότερα από ένα κράτη-μέλη της ΕΕ

Στο πλαίσιο του κοινού συστήματος Φ.Π.Α. (Οδηγία 2006/112) και σύμφωνα με το καθεστώς απλούστευσης, σε περίπτωση που φορολογούμενος, ο οποίος **διενεργεί ενδοκοινοτικές συναλλαγές, διαθέτει αριθμούς φορολογικού μητρώου Φ.Π.Α. σε περισσότερα από ένα κράτη-μέλη, μπορεί να απαλλαγεί από τον οφειλόμενο ΦΠΑ, εφόσον ο ΑΦΜ Φ.Π.Α., με τον οποίο πραγματοποίησε την ενδοκοινοτική απόκτηση δεν είναι ο ΑΦΜ Φ.Π.Α. του κράτους-μέλους από το οποίο αποστέλλονται ή μεταφέρονται τα αγαθά.**

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#)

ΔΕΕ Υπόθεση C-81/17: Δικαίωμα διόρθωσης της δήλωσης και έκπτωσης Φ.Π.Α.

Στο πλαίσιο του κοινού συστήματος Φ.Π.Α. (Οδηγία 2006/112) και σύμφωνα με τις αρχές της αποτελεσματικότητας, της φορολογικής ουδετερότητας και της αναλογικότητας, το δικαίωμα διόρθωσης της δήλωσης Φ.Π.Α. και, συνεπεία αυτού, **το δικαίωμα επιστροφής Φ.Π.Α. δύναται να ασκείται από τον δικαιούχο της επιστροφής ακόμη και για φορολογική περίοδο, για την οποία έχει ήδη διενεργηθεί και ολοκληρωθεί φορολογικός έλεγχος από την αρμόδια φορολογική αρχή. Η άσκηση του δικαιώματος επιστροφής Φ.Π.Α. προϋποθέτει ότι δεν έχει παρέλθει ο χρόνος που το εθνικό δίκαιο προβλέπει ως γενικό χρόνο παραγραφής των φορολογικών υποθέσεων.** Στο πλαίσιο αυτό το ΔΕΕ έκρινε ότι αντίκειται στο ενωσιακό δίκαιο εθνική ρύθμιση που εισάγει εξαίρεση από τον εθνικό κανόνα της γενικής πενταετούς παραγραφής των φορολογικών υποθέσεων, τάσσοντας συντομότερη αποκλειστική προθεσμία για τη διόρθωση της δήλωσης Φ.Π.Α. για φορολογική περίοδο που αποτέλεσε ήδη αντικείμενο φορολογικού ελέγχου.

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#)

ΔΕΕ Υπόθεση C-574/15: Στερητική της ελευθερίας ποινή λόγω μη εμπρόθεσμης καταβολής Φ.Π.Α.

Σύμφωνα με την Οδηγία 2006/112, στο πλαίσιο του κοινού συστήματος Φ.Π.Α., **οι κυρώσεις που επιβάλλουν τα κράτη-μέλη για την καταπολέμηση των παραβάσεων των κανόνων περί Φ.Π.Α. εμπίπτουν στο πεδίο της αυτονομίας τους, υπό την προϋπόθεση τήρησης των ενωσιακών αρχών της αναλογικότητας, της ισοδυναμίας και της αποτελεσματικότητας.** Το ΔΕΕ έκρινε ότι οι αρχές αυτές δεν παραβιάζονται σε περίπτωση που κράτος-μέλος δεν προβλέπει ποινή στερητική της ελευθερίας για τη μη εμπρόθεσμη καταβολή Φ.Π.Α., παρά μόνο όταν το ποσό του μη καταβληθέντος φόρου υπερβαίνει το όριο του αξιοποίνου των 250.000 ευρώ, ενώ για το αδίκημα της παράλειψης καταβολής των παρακρατηθέντων στην πηγή ποσών του φόρου εισοδήματος το όριο του αξιοποίνου ανέρχεται στις 150.000 ευρώ.

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#)

ΔΕΕ Υπόθεση C-34/17: Δυνατή η άρνηση παροχής αμοιβαίας συνδρομής στην είσπραξη απαιτήσεων σχετικών με φόρους, δασμούς και μέτρα

Στο πλαίσιο της αρχής της αμοιβαίας εμπιστοσύνης και προς εξασφάλιση ενός ενιαίου συστήματος συνδρομής για την είσπραξη απαιτήσεων στην εσωτερική αγορά, με την ως άνω απόφαση του ΔΕΕ κρίθηκε ότι είναι δυνατό η προς ην η αίτηση αρχή να αρνηθεί την εκτέλεση του αιτήματος παροχής αμοιβαίας συνδρομής προς είσπραξη απαίτησης που γεννήθηκε στο αιτούν κράτος-μέλος, εφόσον διαπιστωθεί ότι η εκτέλεση αυτή θα μπορούσε να διαταράξει τη δημόσια τάξη του κράτους-μέλους στο οποίο υπάγεται η προς ην η αίτηση αρχή. Περαιτέρω, τέτοια διατάραξη μπορεί να συνιστά η παραβίαση κανόνων του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Συνεπώς, **είναι δυνατή η άρνηση εκτέλεσης αίτησης περί αμοιβαίας συνδρομής για την είσπραξη απαίτησης σχετικά με φόρους δασμούς και μέτρα, σε περίπτωση που η απόφαση επιβολής χρηματικής κύρωσης, με την οποία γεννήθηκε η σχετική απαίτηση κράτους-μέλους, δεν κοινοποιήθηκε δεόντως στον ενδιαφερόμενο πριν υποβληθεί η αίτηση για την είσπραξη της εν λόγω απαίτησης στην προς ην η αίτηση αρχή, ώστε η τελευταία να μπορέσει να παράσχει συνδρομή λυσιτελώς στον ενδιαφερόμενο.**

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#)

ΔΕΕ Υπόθεση C-234/16 και C-235/16: Μη χαρακτηρισμός ως κρατικής ενίσχυσης φόρου που επιβάλλεται με κριτήρια που δύνανται να προκαλέσουν σημαντική ζημία στο περιβάλλον και τη χωροταξία

Σύμφωνα με την κοινοτική νομολογία, για τον χαρακτηρισμό ενός εθνικού μέτρου ως κρατικής ενίσχυσης, πρέπει να συντρέχουν σωρευτικά οι εξής προϋποθέσεις: **(α)** να πρόκειται για κρατική παρέμβαση, **(β)** παρέμβαση, δυνάμενη να επηρεάσει το ενδοκοινοτικό εμπόριο, **(γ)** μέσω της οποίας χορηγείται επιλεκτικό πλεονέκτημα και **(δ)** απειλείται νόθευση ή νοθεύεται ο ανταγωνισμός. Σε περίπτωση, όμως, που το κράτος-μέλος αποδείξει ότι το επίμαχο μέτρο απορρέει άμεσα από τις θεμελιώδεις αρχές του φορολογικού του συστήματος, τότε μπορεί να δικαιολογηθεί η λήψη του εν λόγω μέτρου, παρά τη συνδρομή των ως άνω προϋποθέσεων. Στο πλαίσιο αυτό, με την απόφαση του ΔΕΕ κρίθηκε ότι **δεν συνιστά κρατική ενίσχυση φόρος, ο οποίος επιβάλλεται σε καταστήματα διανομής, με κριτήριο την επιφάνεια και το αντικείμενο πώλησής τους, καθώς πρόκειται για κριτήρια που δύνανται να προκαλέσουν σημαντική ζημία στο περιβάλλον και τη χωροταξία.**

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#)

Επιπρόσθετα των όσων κρίθηκαν με τις ανωτέρω με αριθμούς C-234/16 και C-235/16 υποθέσεις, το ΔΕΕ με την απόφασή του στην με αριθμό **C-233/16** υπόθεση έκρινε, περαιτέρω, ότι η επίμαχη περίπτωση φόρου, ο οποίος επιβάλλεται σε καταστήματα διανομής με κριτήριο την επιφάνεια και το αντικείμενο πώλησής τους, δεν συνιστά κρατική ενίσχυση ούτε με βάση το άρθρο 9 του κανονισμού (ΕΚ) 659/1999 του Συμβουλίου.

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#)

ΔΕΕ Υπόθεση C-532/16: Διακανονισμός σε περίπτωση μη νόμιμης έκπτωσης που αφορά πράξη απαλλασσόμενη από Φ.Π.Α.

Στο πλαίσιο του κοινού συστήματος Φ.Π.Α. (Οδηγία 2006/112 ΕΚ), **υφίσταται υποχρέωση διακανονισμού των εσφαλμένων εκπτώσεων Φ.Π.Α., σε περίπτωση που η αρχική έκπτωση δεν ήταν νόμιμη, επειδή η πράξη λόγω της οποίας έγινε η έκπτωση απαλλασσόταν από Φ.Π.Α.** Ειδικότερα, με την ως άνω απόφαση του ΔΕΕ κρίθηκε ότι ο διακανονισμός της αρχικά πραγματοποιηθείσας έκπτωσης είναι αναγκαίος ώστε το ύψος της τελικής έκπτωσης να αντιστοιχεί στο ποσό της έκπτωσης που ο υποκείμενος στο φόρο θα δικαιούνταν εάν η μη νόμιμη έκπτωση δεν είχε πραγματοποιηθεί εξ αρχής. Τέλος, στο πλαίσιο εφαρμογής των αρχών της ασφάλειας δικαίου και της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης, το ΔΕΕ έκρινε ότι εναπόκειται στις αρχές των κρατών μελών να καθορίζουν τόσο την ημερομηνία γένεσης της υποχρέωσης διακανονισμού της εσφαλμένης έκπτωσης Φ.Π.Α. όσο και την χρονική περίοδο που αφορά ο διακανονισμός.

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#)

Εργασιακές σχέσεις & εργατική νομοθεσία

ΔΕΕ Υπόθεση C-414/16: Διακριτική μεταχείριση λόγω θρησκείας ή πεποιθήσεων. Εργοδότης, η δεοντολογία του οποίου εδράζεται στη θρησκεία ή στις πεποιθήσεις. Επιτρεπτή η άρνηση πρόσληψης, μόνον εφόσον το θρήσκευμα ή οι πεποιθήσεις συνιστούν επαγγελματική απαίτηση της θέσης εργασίας

Διακριτική μεταχείριση λόγω θρησκείας ή πεποιθήσεων. Εργοδότης, η δεοντολογία του οποίου εδράζεται στη θρησκεία ή στις πεποιθήσεις. **Επιτρεπτή η άρνηση πρόσληψης, μόνον εφόσον το θρήσκευμα ή οι πεποιθήσεις συνιστούν επαγγελματική απαίτηση της θέσης εργασίας**

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#)

ΔΕΕ Υπόθεση C-651/16 Υπολογισμός επιδόματος μητρότητας. Περιορισμός στην ελεύθερη κυκλοφορία εργαζομένων

Εθνικές διατάξεις που εμποδίζουν ή αποτρέπουν εργαζόμενο υπήκοο κράτους μέλους να εγκαταλείψει το κράτος καταγωγής του προκειμένου να ασκήσει το δικαίωμά του σε ελεύθερη κυκλοφορία συνιστούν εμπόδια στην άσκηση της ελευθερίας αυτής, έστω και αν εφαρμόζονται αδιακρίτως της ιθαγένειας των οικείων εργαζομένων. Μη δικαιολογημένο εμπόδιο συνιστά και η ρύθμιση κράτους μέλους, η οποία, κατά τον υπολογισμό του ποσού του επιδόματος μητρότητας, εξομοιώνει τους μήνες της περιόδου αναφοράς κατά τους οποίους το πρόσωπο εργάστηκε για θεσμικό όργανο της Ένωσης και δεν ήταν ασφαλισμένο στο καθεστώς κοινωνικής ασφάλισης του κράτους μέλους αυτού με περίοδο μη απασχολήσεως, όπερ συνεπάγεται μείωση του ποσού του χορηγούμενου στο πρόσωπο αυτό επιδόματος μητρότητας σε σχέση με το επίδομα που θα μπορούσε να λάβει αν είχε ασκήσει επαγγελματική δραστηριότητα μόνο σε αυτό το κράτος μέλος.

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#)

05. Προσεχώς

Κλαδικές συμβάσεις εργασίας και σύστημα δειπτησίας

Το Υπουργείο Εργασίας επανεξετάζει στα πλαίσια της ολοκλήρωσης της 4ης αξιολόγησης την «**Διαμόρφωση αξιόπιστου συστήματος για έλεγχο αντιπροσωπευτικότητας κλαδικών συμβάσεων εργασίας**» και την «**Αναμόρφωση συστήματος δειπτησίας**».

Ο ΣΕΒ συμμετείχε στις εργασίες διαβούλευσης επαναλαμβάνοντας τις πάγιες θέσεις των επιχειρήσεων για α) την **αποφυγή επιστροφής στην παθογένεια των προηγούμενων δεκαετιών** και έως το 2011, όταν εφαρμοζόταν συστηματικά στην Ελλάδα μία πρακτική επέκτασης ισχύος των συλλογικών συμβάσεων εργασίας (ΣΣΕ) χωρίς να εξετάζονται ούτε η αντιπροσωπευτικότητα των συμβαλλομένων μερών – εργοδοτών και εργαζομένων- ούτε οι επιπτώσεις στη διεθνή ανταγωνιστικότητα των ελληνικών επιχειρήσεων β) τη θέση ότι η **ελληνική υποχρεωτική δειπτησία είναι σαφώς αντίθετη προς τις Διεθνείς Συμβάσεις Εργασίας 98 και 154 και τις Διεθνείς Συστάσεις 92 και 163 και στρεβλώνει τις ελεύθερες συλλογικές διαπραγματεύσεις.**

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#)

Οικονομικά μεγέθη μελών ΣΕΒ

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ
€368 δισ.
67% συνόλου*

ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ
€60 δισ.
51% συνόλου*

ΠΩΛΗΣΕΙΣ
€62 δισ.
43% συνόλου*

ΠΡΟ ΦΟΡΩΝ ΚΕΡΔΗ
€2,4 δισ. **
30% συνόλου**

ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΙ
190.000
11% συνόλου ασφαλισμένων στο ΙΚΑ

ΜΙΣΘΟΙ
€4,8 δισ.
20% συνόλου***

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΕΙΣΦΟΡΕΣ
€2,1 δισ.
20% συνόλου***

ΦΟΡΟΣ ΕΠΙ ΚΕΡΔΩΝ
€0,8 δισ.
29% συνόλου****

*Άθροισμα δημοσιευμένων ισολογισμών ΑΕ και ΕΠΕ
** Άθροισμα κερδών και ζημιών όλων των επιχειρήσεων
*** Φορολογητέα κέρδη κερδοφόρων επιχειρήσεων

Όραμα

Οραματιζόμαστε την Ελλάδα ως τη χώρα, που κάθε πολίτης του κόσμου θα θέλει και θα μπορεί να επισκεφθεί, να ζήσει και να επενδύσει.

Οραματιζόμαστε μια ανοιχτή, κοινωνικά υπεύθυνη και οικονομικά φιλελεύθερη χώρα-μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που προτάσσει την ισχυρή ανάπτυξη ως παράγοντα κοινωνικής συνοχής. Θέλουμε μια Ελλάδα δυναμικό κέντρο της ευρωπαϊκής περιφέρειας, με στέρεους θεσμούς, ελκυστικό κοινωνικό και οικονομικό περιβάλλον, που προάγει τις εξαγωγές, την καινοτομία επιχειρηματικότητα, την παραγωγή και τις ποιοτικές υπηρεσίες, τη βιώσιμη ανάπτυξη, τη γνώση, τη συνοχή, τις ίσες ευκαιρίες και το κράτος δικαίου.

Αποστολή

Ηγεσία & Γνώση

Ο ΣΕΒ διαδραματίζει ηγετικό ρόλο στον μετασχηματισμό της Ελλάδας σε μια παραγωγική, εξωστρεφή και ανταγωνιστική οικονομία, ως ανεξάρτητος και υπεύθυνος εκπρόσωπος της ιδιωτικής οικονομίας.

Κοινωνικός Εταίρος

Ο ΣΕΒ, ως κοινωνικός εταίρος που πιστεύει στη λειτουργία των θεσμών, προωθεί στα αρμόδια όργανα της Πολιτείας και της Ε.Ε. τις απόψεις και θέσεις της επιχειρηματικής κοινότητας.

Ισχυρός Εκπρόσωπος

Ο ΣΕΒ διαμορφώνει θέσεις, αναλύσεις και προτάσεις πολιτικής για την οικονομία, τη βιομηχανία, την καινοτομία, την απασχόληση, την παιδεία και τις εργασιακές δεξιότητες, τον κοινωνικό διάλογο, τη βιώσιμη ανάπτυξη, την εταιρική υπευθυνότητα.

Φορέας Δικτύωσης

Ο ΣΕΒ δικτυώνει τα μέλη του μεταξύ τους & με τα κέντρα αποφάσεων (εγχώρια και διεθνή), με στόχο τη δημιουργία προστιθέμενης αξίας.

Σύγχρονες Επιχειρήσεις, Σύγχρονη Ελλάδα

ΣΕΒ σύνδεσμος επιχειρήσεων και βιομηχανιών

Ξενοφώντος 5, 105 57 Αθήνα
T: 211 5006 000
F: 210 3222 929
E: info@sev.org.gr
www.sev.org.gr

SEV Hellenic Federation of Enterprises

168, Avenue de Cortenbergh
B-1000 Bruxelles
T: +32 (0) 2 662 26 85
E: kdiamantouros@sev.org.gr

**ΑΚΟΛΟΥΘΗΣΤΕ ΜΑΣ
ΣΤΑ ΜΕΣΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ
ΔΙΚΤΥΩΣΗΣ**

